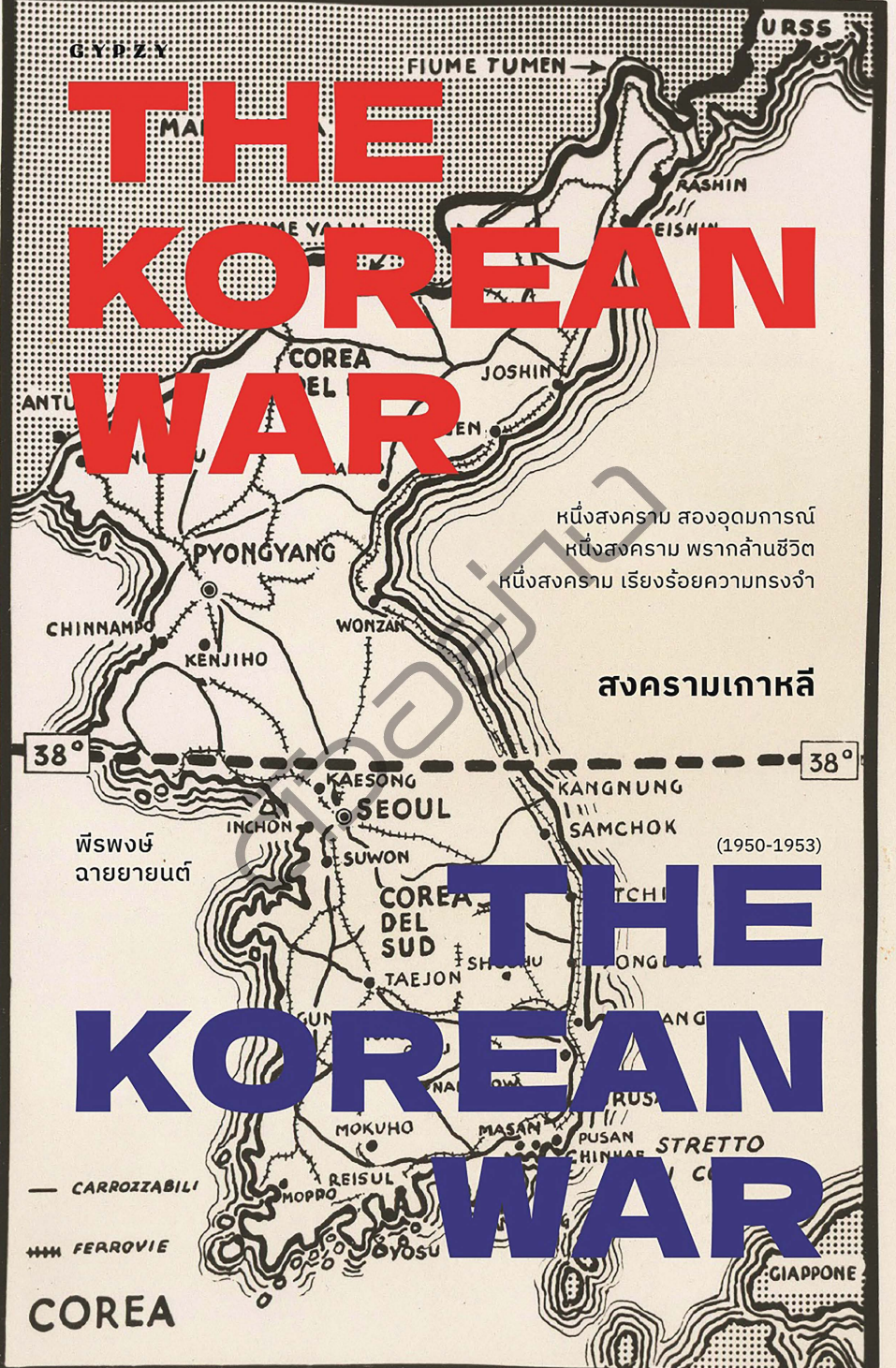

THE KOREAN WAR

หนึ่งสงคราม สองอุดมการณ์
หนึ่งสงคราม ปรากฏการณ์ชีวิต
หนึ่งสงคราม เรียงร้อยความทรงจำ

สงครามเกาหลี

(1950-1953)

พิภพขั้ว
ลายขายนต์

THE KOREAN WAR

COREA

CARROZZABILI

FERROVIE

GIAPPONE

ศิวอโยธา

นักสัจจนหน้ากระตาส
ผู้แสวงหาความรู้และภูมิปัญญามาบรรณาการนักอ่าน

GYPZY

GYPSY

สงครามเกาหลี

THE KOREAN WAR

พิรพงษ์ ฉายายานต์: เขียน

ราคา 590 บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

พิรพงษ์ ฉายายานต์.

สงครามเกาหลี = The Korean war.-- กรุงเทพฯ : ยิปซี กรุ๊ป, 2565.

743 หน้า.

1. สงครามเกาหลี. I. ชื่อเรื่อง.

951.9

ISBN 978-616-301-761-1

© ข้อความและรูปภาพในหนังสือเล่มนี้ สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. 2558 การคัดลอกส่วนใดๆ ในหนังสือเล่มนี้ไปเผยแพร่ไม่ว่าในรูปแบบใดต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน ยกเว้นเพื่อการอ้างอิง การวิจารณ์ และประชาสัมพันธ์

บรรณาธิการอำนวยการ	: คธาวุฒิ แกมมัย
บรรณาธิการเล่ม	: สุรัชย์ พิงษ์ชัยภูมิ
กองบรรณาธิการ	: คณินดา สุดธรรม พรสนนิภา ครุโสภา
เลขากองบรรณาธิการ	: กัญญารัตน์ ทานเนศวร
พิสูจน์อักษร	: วันวิสา เขตตรง ณัฐฐิภัทร์ ศิรพึงเงิน
รูปเล่ม	: ปณิภา ดันตวิไล
ออกแบบปก	: Rabbithood Studio
ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาด	: นุชนันท์ ทักซิณบัณฑิต
ผู้จัดการฝ่ายการตลาด	: ชิตพล จันเสด
ผู้จัดการทั่วไป	: เวชพงษ์ รัตเมกสิ
พิมพ์ที่	: บริษัท วิชั่น พรีเมส จำกัด โทร. 0 2147 3175-6
จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย	: บริษัท ยิปซี กรุ๊ป จำกัด เลขที่ 37/145 रामด่างแหง 98 แขวง/เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ 10240 โทร. 0 2728 0939 โทรสาร 0 2728 0939 ต่อ 108 www.gypsygroup.net www.facebook.com/gypsygroup.co.ltd Line ID: @gypzy

สนใจสั่งซื้อหนังสือจำนวนมากเพื่อสนับสนุนทางการศึกษา สำนักพิมพ์ลดราคาพิเศษ ติดต่อ โทร. 0 2728 0939

THE KOREAN WAR

• สงครามเกาหลี •

พีรพงษ์ ฉายยาพันธ์

คำนำสำนักพิมพ์ •

สงครามเกาหลีเป็นหนึ่งในสัญลักษณ์ของสงครามเย็น มันถูกยกมาเป็นกรณีศึกษาตามบทเรียนต่างๆ มาหลายยุคหลายสมัย แต่สิ่งที่น่าตกใจก็คือสงครามเกาหลีกลับกลายเป็นสงครามที่ไม่ค่อยมีคนพูดถึงมากนัก ไม่ว่าจะเป็นสื่อภาพยนตร์ วิดีโอเกม หรือหนังสือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบ้านเรา น้อยครั้งมากที่เราจะหยิบยกสงครามเกาหลีมาเป็นประเด็นในการสนทนาหรือศึกษาอย่างจริงจัง ทั้งที่ผลกระทบของสงครามเกาฬินั้นมีมากกว่าที่หลายคนคาดคิด

หนังสือเล่มนี้รวบรวมเหตุการณ์ต่างๆ ที่สำคัญต่อหน้าประวัติศาสตร์สงครามเกาหลี ตั้งแต่ก่อนวันเสียงปืนแตกในวันที่ 25 มิถุนายน 1950 จนกระทั่งสนธิสัญญาหยุดยิงมีผลบังคับใช้ และที่พิเศษที่สุด หนังสือเล่มนี้ยังรวบรวมความทรงจำของผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ทุกฝ่ายและทุกระดับชั้น สงครามเกาหลีเป็นสงครามที่มีความพิเศษ มันมีกลไกทางการเมืองระหว่างประเทศที่ซับซ้อนมากขึ้นตามบริบทยุคสมัยและแนวคิดทางการเมืองที่พัฒนาตามช่วงเวลา แต่สิ่งหนึ่งที่เหมือนกับสงครามอื่นๆ ก็คือผู้ที่อยู่ร่วมกับมัน ซึ่ง พี่รพงษ์ ฉายายานต์ ผู้เขียนพยายามอย่างสุดในการกลั่นกรองและนำเสนอเสียงของผู้ที่ต้องใช้ชีวิตร่วมกับสงคราม แม้เสียงของพวกเขาจะแผ่วเบาและน้อยคนที่จะได้ยิน แต่เสียงเล็กจ้อยของพวกเขาเหล่านั้นสามารถสะท้อนภาพประวัติศาสตร์ให้กระจ่างและชัดเจนขึ้นผ่านทุกคำพูดที่เปล่งออกมาด้วยความซื่อตรง

ผู้คนนับล้านได้รับผลกระทบจากสงครามเกาหลีไม่ทางตรงก็ทางอ้อม และหลายล้านชีวิตต้องสังเวยไปกับความบ้าคลั่งของสงคราม หนังสือ 'สงครามเกาหลี' เล่มนี้นอกจากจะตีแผ่เหตุการณ์ของสงคราม ยุทธวิธีการรบแบบเจาะลึก ยังเผยให้เห็นมุมมองอันน่ากลัวของความขัดแย้งที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์ และสร้างรอยแผลลึกไว้ในใจของใครหลายคน... สงครามเกาหลีมีที่มาจากอะไร ใครเป็นใครในสงครามเกาหลี เกิดอะไรขึ้นในสงครามเกาหลี และเราได้เรียนรู้อะไรบ้างจากสงครามเกาหลี เชิญผู้อ่านทุกท่านมาค้นหาคำตอบไปพร้อมกันได้ ในหนังสือ 'สงครามเกาหลี' เล่มนี้

ด้วยความปรารถนาดี
สำนักพิมพ์ยิปซี

СДАВАЮТ

คำนำผู้เขียน •

“เฮ้ ผู้กองโจว พวกเราใกล้ถึงบ้านเกิดผู้กองแล้วนะ ไม่อยากกระโดดรถไฟไปเจอเมียผู้กองหน่อยเหรอ”

“เออ ไม่ต้องห่วง อิวไม่หึงกองร้อยอิวหรอก แค่เห็นบ้านอิวจากตรงนี้อิวก็สุขใจแล้ว”

สงครามคือเครื่องมือของรัฐมาหลายยุคหลายสมัย แม้อารยธรรมและความคิดของมนุษย์จะเจริญรุ่งโรจน์จนถึงตอนนี้ แต่ประวัติศาสตร์ก็แสดงให้เห็นแล้วว่า *สงคราม* จะยังคงถูกใช้เป็นเครื่องมือเพื่อให้ได้มาซึ่งความประสงค์ หากแต่เปลี่ยนบริบทไปตามยุคสมัย และสิ่งที่มีอาจปฏิเสธได้ก็คือ สงครามย่อมพลัดพรากหรือช่วงชิงอะไรบางอย่างจากผู้ที่มีส่วนร่วมของมัน เสมอไม่ว่าในทิศทางหนึ่ง และสงครามเกาหลีก็เป็นหนึ่งในนั้น แต่ที่น่าชวนฉงนก็คือ สงครามเกาหลีกลายเป็นความขัดแย้งที่อยู่ในมุมมองของประวัติศาสตร์ที่ไม่ค่อยมีคนหยิบมาพูดถึงมากนัก แม้มรดกของสงครามเกาหลีจะยังมีให้พวกเราเห็นจนถึงปัจจุบัน และเราก็ใช้ชีวิตร่วมกับมันอยู่ทุกวัน แต่สงครามเกาหลีในความทรงจำของเรากลับเลื่อนรางและจางหายไปตามเวลา ผิดกับสงครามอื่นๆ ที่เกิดขึ้นไล่เลี่ยกับสงครามเกาหลี ทั้งสงครามโลกครั้งที่ 2 หรือสงครามเวียดนาม นอกจากที่มาที่ไป เรื่องราวในเหตุการณ์ จนถึงจุดสิ้นสุดของสงครามเกาหลีจะเลื่อนรางอย่างมากแล้ว ความทรงจำของผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์และเรื่องราวของพวกเขา ก็มลายหายไปตามกาลเวลาโดยไม่มีใครพูดถึงเช่นกัน

ในยุคที่ข้อมูลสามารถเข้าถึงมือผู้รับสารได้อย่างง่ายดาย จึงไม่ใช่เรื่องยากที่ผู้อ่านจะพอรู้อะไรที่ไปหรือบทสรุปของสงครามเกาหลีแบบพอสังเขปมาบ้าง ไม่ว่าจะในบทเรียน หรือสื่อออนไลน์ประเภทต่างๆ แต่สิ่งที่น่าสนใจก็คือ เรารู้หรือไม่ว่าเกิดอะไรขึ้นจริงๆ ในช่วงเวลานั้นบ้าง? หรือถ้าพูดให้ถูกอีกก็คือ เรารู้หรือไม่ว่าผู้คนที่อยู่ในช่วงเวลานั้นเผชิญกับอะไรบ้าง และการกระทำของพวกเขาเปลี่ยนโลกดวงนี้ไปขนาดไหน แตกต่างจากที่หลายคนคิด หนังสือเล่มนี้นอกจากจะรวบรวมเหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งก่อนระหว่าง จนถึงหลังสงครามเกาหลียุติ และเป็นข้อมูลวิเคราะห์ถึงเบื้องลึกเบื้องหลังทางการเมืองระหว่างประเทศจากมุมมองของทุกฝ่ายแล้ว หนังสือเล่มนี้ยังบันทึกเรื่องราวความทรงจำของทุกกลุ่มคนที่มีส่วนร่วมกับสงครามครั้งนี้ ตั้งแต่รัฐบุรุษและชนพลผู้ยิ่งใหญ่ที่เพียงแค่เอ่ยนามเราก็รู้จักพวกเขาไปจนถึงทหารชั้นผู้น้อยที่ชื่อเสียงเรียงนามของพวกเขาค่อยๆ เลือนรางตามชั้นยศ และรวมไปถึงประชาชนสามัญที่ไม่ได้มีศตราบรรดาศักดิ์เทียบเท่ากับกลุ่มคนสองกลุ่มแรก และพวกเราส่วนใหญ่ก็ไม่เคยได้ยินชื่อของพวกเขามาก่อน เรื่องราวของพวกเขาเหล่านั้นอาจไม่ใช่เรื่องราวอันยิ่งใหญ่ที่เปลี่ยนแปลงโลกทั้งใบ แต่เรื่องราวของพวกเขาคือสิ่งที่ทำให้หน้าประวัติศาสตร์ชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เหมือนบทสนทนาข้างต้นที่ผู้อ่านได้เห็นไปก่อนหน้านี้ บทสนทนาเรียบง่ายระหว่างคนธรรมดาสองคนให้อะไรแก่เราบ้าง? ทุกคำพูดทุกประโยคที่เปล่งออกมาและได้รับการบันทึกคือคำพูดเรียบง่ายตรงไปตรงมาและทำให้เราเห็นบริบทของยุคสมัยได้ดียิ่งขึ้น

สงครามเกาหลีคือความขัดแย้งที่มีเบื้องลึกเบื้องหลังที่ซับซ้อน บางประเด็นก็ยังไม่ได้รับการเปิดเผยจริงๆ และยังเป็นที่ยกเถียงอยู่ตราบจนถึงทุกวันนี้ ทั้งมิติทางประวัติศาสตร์ การเมือง สังคม และการทหาร มีประเด็นนับร้อยแปดที่เราสามารถนำมาถกเถียงกันได้ไม่รู้จบ แต่ผู้เขียนพยายามอย่างมากในการรวบรวมมิติต่างๆ รวมถึงมุมมองของแต่ละฝ่ายที่มีส่วนร่วมในสงครามครั้งนี้ แบบไม่มีคำว่าผู้ร้าย หรือพระเอก ฝ่ายธรรมะ หรือฝ่ายอธรรม มีเพียงความเป็นไปที่เกิดขึ้นจริงๆ และที่สำคัญที่สุดก็คือเสียงของพวกเขาเหล่านั้น เสียงของทุกฝ่าย ทุกระดับชั้น ถูกบันทึกรวมกันไว้ในหนังสือเล่มนี้โดยปราศจากข้ออคติ โดยเราจะพาผู้อ่านทุกท่านเข้าไปเสมือนได้อยู่ในเหตุการณ์ผ่านบันทึกประสบการณ์ของผู้คนจริงๆ ที่ใช้ชีวิตในช่วงเวลานั้น นับตั้งแต่วันแรกที่เกาหลีสูญสิ้นอธิปไตย จนเกาหลีได้รับเอกราชจอมปลอม และท้ายที่สุด คือวันที่พี่น้องชาติเดียวกันต้องกลายเป็นศัตรูคู่อาฆาต ทางผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าความทรงจำของพวกเขาเหล่านั้นที่ปรากฏอยู่บนหน้ากระดาษ จะไม่จางหายและถูกลืมเลือนไปตามเวลา และเรื่องราวของพวกเขาจะอยู่ในความทรงจำบนหน้าประวัติศาสตร์ตราบจนนิรันดร์

พีรพงษ์ ฉายายานต์

СДАВАЮТ

สารบัญ •

- 1 มันควรเริ่มจากตรงไหน?
- 2 ไม่ใช่พี่น้องแบบที่เรารู้จัก
- 3 ตะวันตก เหตุใดเราต้องมาหลังเลือด?
- 4 มหาอำนาจไร้อำนาจ
- 5 ช่วงเวลาอันมีตมณ
- 6 เราจะยกพลขึ้นบกที่อินซอน และผมจะบดขยี้พวกมันเอง
- 7 นครหลวงในกองเพลิง
- 8 สงครามของแมคอาเธอร์
- 9 เหนือสุดสู่ยาลู
- 10 เรากำลังเผชิญกับสงครามครั้งใหม่
- 11 เมอร์รี่คริสต์มาส
- 12 สวีตตี้ปีใหม่
- 13 แรงแหือกสุดท้าย
- 14 วินาทีสุดท้ายของสงคราม
- 15 มันควรจบลงตรงไหน?

บทพิเศษ

บรรณานุกรม

WE KOREAN RACE
WELCOME
THE AMERICAN
RIGHTEOUS
TROOPS

*Many Thanks!
for your Troubles,
taking for Koreans.*

1

• มันควรเริ่มจากตรงไหน? •

СДАВАЮТ

หัวหาดอินซอน เกาหลี

เรืออิกกินส์ชนทหารเต็มลำเคลื่อนตัวเข้าสู่หัวหาดอินซอน (Incheon) ทหารอเมริกันที่อยู่บนเรือมีทั้งระดับพลทหารและนายทหารชั้นสัญญาบัตร พวกเขาติดอาวุธครบมือและสวมเครื่องแบบอุปกรณ์เต็มอัตราศึก ในเรืออิกกินส์บรรทุกทหาร 14 นายจากกองพลทหารราบที่ 7 (7th Infantry Division) ที่ผ่านการสู้รบอย่างโหดโชนก่อนจะมาถึงที่นี่ พวกเขาไม่รู้ว่ามီးอะไรอยู่ข้างหน้าประตูเรือระบายพล จนกระทั่งประตูถูกเปิดออกและกระแทกกลางกับผืนทราย ทหารหนุ่มทั้ง 14 นายจึงกรูออกจากเรือ สิ่งที่อยู่ตรงหน้าของพวกเขา คือชายชาวเอเชียกลุ่มหนึ่งในชุดสูทแบบตะวันตกพร้อมหมวกทรงสูงยืนคอยต้อนรับเหล่าทหารอเมริกัน และเบื้องหลังชายชาวเอเชียกลุ่มนี้คือบ้านเรือนข้ารูดทรุดโทรมที่ปิดประตูหน้าต่างมิดชิด

กลุ่มชายชาวเอเชียที่ทหารอเมริกันทั้ง 14 นายพบคือชาวญี่ปุ่นที่พูดภาษาอังกฤษได้ชัดถ้อยชัดคำ พวกเขาต้อนรับชาวอเมริกันเหล่านี้ที่เดินทางมาในฐานะผู้พิชิต ชาวญี่ปุ่นพาทหารอเมริกันทั้ง 14 นายเดินสำรวจบริเวณตรอกซอยก่อนที่จะพาพวกเขาไปเมืองหลวง วันนั้นคือวันที่ **8 กันยายน 1945** ความเป็นปรีดิ์ปลื้มของสหรัฐอเมริกาและจักรวรรดิญี่ปุ่นสิ้นสุดลงแล้ว และแผ่นดินที่ทหารอเมริกันเหล่านี้กำลังเหยียบอยู่คือแดนสนธยาที่เรียกว่า “เกาหลี” พวกเขาไม่รู้อะไรเลยเกี่ยวกับที่นี่ พวกเขาารู้เพียงแค่ว่ามันเคยเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิอาทิตย์อุทัยที่ต้องถูก “ปลดปล่อย” หรือยึดครอง?

สองคำนี้ความหมายแตกต่างกันเพียงแค่มิเส้นบางๆ กันอยู่ เมื่อทหารหนุ่มต่างชาติด่าสีฟ้าเหล่านี้มาถึงเขตเมือง พวกเขาสังเกตเห็นชาวบ้านท่าทางสงสัยแต่ก็หวาดกลัวกำลังแอบมองพวกเขาจากภายในบ้าน นี่อาจเป็นครั้งแรกในชีวิตของชาวเกาหลีเหล่านี้ที่ได้เห็น “ฝรั่ง” ตัวเป็นๆ ในชีวิต

ทหารอเมริกันกลุ่มนี้ไม่ใช่ชาวอเมริกันกลุ่มแรกที่ได้ย่างเท้าลงเกาหลี ย้อนไปเมื่อ 4 วันก่อน กองทหารอเมริกันชุดแรกมาถึงเกาหลีเป็นกลุ่มแรกด้วยเครื่องบินโดยสารที่ลงจอดในสนามบินคิมโพ (Kimpo) ใกล้กับกรุงโซล (Seoul) เมืองหลวงของประเทศ ในวันที่ 4 กันยายน 1945 ก่อนที่ในวันที่ 8 ชุดเบิกทาง 14 นายจากกองพลทหารราบที่ 7 จะตามมาสมทบ ก่อนวันถัดมาทหารอเมริกันนับหมื่นนายจากกองพลทหารราบที่ 7 ภายใต้การบังคับบัญชาของพลตรีอาร์คิบัลด์ อาร์โนลด์ (Archibald Arnold) ที่เหลือจะขึ้นฝั่งที่อินซอน ทหารหนุ่มอเมริกันที่เจเนศีก์ได้รับคำแนะนำว่านี่คือภารกิจปลดปล่อย แต่สถานการณ์ในเกาหลินั้นเป็นอย่างไรยังไม่มีใครทราบแน่ชัด เพราะฉะนั้นทหารอเมริกันทุกนายจึงอยู่ในสภาพเตรียมพร้อมรับมือกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝัน

เมื่อทหารอเมริกันขึ้นฝั่งและเดินทางเข้าสู่เขตเมือง ชาวเกาหลีที่เคยเก็บตัวอยู่ในบ้านพากันออกมาตะโกนแซ่ซ้องต้อนรับผู้ปลดปล่อย บ้านเรือนข้างทางและร้านอาหารติดป้ายภาษาอังกฤษว่า “ยินดีต้อนรับ ยูเอส” ทหารอเมริกันทั้งหมดนั่งรถไฟมุ่งหน้าไปยังกรุงโซลผ่านประชาชนเกาหลีตามถนนหนทางที่พากันโอบโอบกอด “แท็กซี่” อย่างภาคภูมิใจครั้งนับตั้งแต่อยู่ในการปกครองของญี่ปุ่นอย่างอัปยศ และวันต่อมา คือวันที่ 9 กันยายน 1945 รัฐบาลญี่ปุ่นประจำอาณานิคมในเกาหลีก็ได้เริ่มทำพิธียอมจำนนต่อกองทัพสหรัฐอเมริกาอย่างเป็นทางการ ในกรุงโซล ธงชาติญี่ปุ่นถูกเชิญลงจากเสาและแทนที่ด้วยธงชาติสหรัฐฯ เกาหลีภายใต้การปกครองของญี่ปุ่นได้สิ้นสุดลงแล้ว แต่สำหรับทหารหนุ่มอเมริกันที่ประจำการอยู่ในเกาหลี พวกเขาทุกคนกำลังสงสัยอยู่เรื่องหนึ่ง เกาหลีทางฝั่งเหนือกำลังเป็นเช่นไร?...

การยกพลขึ้นบกของฝ่ายอเมริกันที่อินซอนในวันที่ 8 กันยายน และการล้มล้างรัฐบาลอาณานิคมของญี่ปุ่นที่ปกครองเกาหลีมาตั้งแต่ปี 1910 ในวันที่ 9 กันยายน 1945 ควรเป็นจุดจบของโศกนาฏกรรมที่ชาวเกาหลีต้องเผชิญมาหลายชั่วอายุคน แต่พวกเขาไม่รู้เลยว่านี่เป็นเพียงจุดเริ่มต้นเท่านั้น จุดเริ่มต้นของเรื่องราวแห่งคราบน้ำตาที่จะเกิดขึ้นต่อไปนับตั้งแต่นั้นมาที่นี้ **สงครามเกาหลี** ที่ทุกคนรู้จักเป็นสงครามตัวแทนระหว่างโลกคอมมิวนิสต์กับเสรีประชาธิปไตยในแบบที่เราเคยได้ยิน แต่มีน้อยคนจริงๆ ที่จะรับรู้ถึงเบื้องหลังและเรื่องราวที่พวกเขาเหล่านี้ได้เผชิญ เรื่องราวที่ไม่ใช่แค่เรื่องของอุดมการณ์ ยุทธการสุดยิ่งใหญ่ หรือรัฐบุรุษผู้เกรียงไกรเพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หากแต่เป็นเรื่องของพวกเขาทุกฝ่าย ทุกระดับชั้น ที่มีส่วนร่วมในเหตุการณ์นองเลือดครั้งนี้ ที่มาของสงครามเกาหลินั้นเรียบง่าย แต่ปัจจัยที่ส่งผลให้มันเกิด ดำเนิน และสิ้นสุดนั้นเต็มไปด้วยความสลับซับซ้อนพิศวงในหลายด้าน และมันควรจะเริ่มจากตรงไหน? เราคงต้องสวมแว่นตาของคนในยุคนั้นและลบข้อคิดในใจออกไปให้มากที่สุด เพื่อที่จะได้เห็นภาพในแบบที่พวกเขาเหล่านั้นเห็น

ดินแดนต้องคำสาป

สิ่งที่เป็นปัญหาของเกาหลีก็คือตัวเกาหลีเอง ดินแดนคาบสมุทรอันเล็กจ้อยที่เต็มไปด้วยเทือกเขาสลับซับซ้อนเรียงยาวทางตอนเหนือตัดกับพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำทางใต้ และเป็นที่ยึดเหนี่ยวที่พัดจากไซบีเรียตลอดช่วงปีชีวิตในดินแดนนี้ไม่มีคำว่าง่าย ทั้งในความเป็นอยู่ วิถีชีวิต และความมั่นคง ชาวเกาหลีเผชิญหน้ากับการแข่งขันทางวัฒนธรรมและความเป็นตัวเองตลอดชั่วอายุคนระหว่าง “จีน” ทางตอนเหนือของดินแดน ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นพี่ใหญ่ รวมถึง “ญี่ปุ่น” ศัตรูเก่าแก่ที่ผลัดมีอกกันทำหายอำนาจทางทะเลของเกาหลีอยู่บ่อยครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 16 ช่วงสมัยของแม่ทัพเรืออี ซุน ซิน (Yi Sun-sin) ผู้ปฏิวัติกองทัพเรือของเกาหลี หรือที่รู้จักกันในช่วงเวลา

นั่นว่า โยช็อน โดยมี สุกูลี (House of Yi) ปกครอง และมีสถานะเป็นประเทศราช (Tributary state) ของจีน จนกระทั่งญี่ปุ่นเข้ามาแทรกแซงในปี 1894-1895 จนเกิดสงครามจีน-ญี่ปุ่นครั้งที่ 1 (First Sino-Japanese War) ญี่ปุ่นชนะในสงครามครั้งนั้น จนเกิดการลงนามใน สนธิสัญญาหม่ากวัน (Treaty of Maguan) ในวันที่ 17 เมษายน 1895 ทำให้อาณาจักรโยช็อนเป็นอิสระจากอำนาจของราชวงศ์ชิง (Qing dynasty) ของจีน และได้เปลี่ยนเป็นจักรวรรดิเกาหลี (Korean Empire) ในปี 1897 เพื่อยกสถานะประเทศให้ทัดเทียมกับญี่ปุ่นและจีน แม้ในทางปฏิบัติแล้วจักรวรรดิเกาหลีจะไร้ซึ่งอำนาจต่อรองกับชาติอื่นในละแวกนั้นก็ตาม

จักรวรรดิเกาหลีไม่ปลอดภัยจากญี่ปุ่นอีกต่อไป เมื่อกองทัพญี่ปุ่นเอาชนะจักรวรรดิรัสเซียได้ในปี 1905 ในสงครามรัสเซีย-ญี่ปุ่น (Russo-Japanese War) ระหว่างปี 1904-1905 ประตูลู่เกาหลีของญี่ปุ่นเปิดออกทันที ในวันที่ 17 พฤศจิกายน 1905 จักรวรรดิเกาหลีถูกบีบบังคับให้ทำ สนธิสัญญาอีลซา (Eulsa Treaty) ทำให้จักรวรรดิเกาหลีต้องกลายเป็นรัฐในอารักขา (Protectorate) ของญี่ปุ่น จนกระทั่งปี 1910 สนธิสัญญาผนวกดินแดนเกาหลี-ญี่ปุ่น (Japan-Korea Annexation Treaty) จึงเกิดขึ้น ชาวเกาหลีตกอยู่ภายใต้การปกครองของญี่ปุ่นนับจากนั้น

สำหรับชาวเกาหลี ปี 1910-1945 ไม่มีเกียรติภูมิของชาติเหลืออีกต่อไปนอกจากคำว่าเขตอาณานิคมของญี่ปุ่น ความภาคภูมิใจและวัฒนธรรมเกาหลีถูกลบเลือนโดยผู้ปกครอง พวกเขาไม่มีแม้แต่ชื่อ ชาวเกาหลีทั้งหมดถูกบังคับให้ใช้ชื่อตามแบบญี่ปุ่น สัญลักษณ์ของชาติเกาหลีแทบไม่หลงเหลือในช่วงเวลาเหล่านั้น ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 หรือย้อนไปไกลกว่านั้น ญี่ปุ่นใช้เกาหลีเป็นเหมือนอู่ข้าวอู่น้ำเพื่อผลิตยุทธปัจจัยและเสบียงอาหาร ป้อนกองทัพญี่ปุ่นเพื่อทำสงคราม และมีชาวเกาหลีนับพันถูกเกณฑ์ไปเป็นแรงงานในกองทัพญี่ปุ่น หลายคนถูกส่งไปยังเกาะแก่งต่างๆ ในแปซิฟิก เพื่อสร้างสนามบินและแนวป้องกันตามเกาะเพื่อรับมือกับการบุกของกอง

ที่พออเมริกัน นอกจากนี้ชายชาวเกาหลีกว่า 40,000 คนถูกเกณฑ์ให้รบในกองทัพญี่ปุ่น หลายคนถูกส่งไปเป็นผู้คุมค่ายกักกันเชลยศึกตามที่ต่างๆ ทั้งในไทย ฟิลิปปินส์ และที่เป็นตราบาปและเป็นแผลที่ทั้งสองชาติยกมาเป็นเรื่องเจ็บแค้นจนถึงทุกวันนี้ นั่นคือหญิงชาวเกาหลีกว่าพันชีวิตที่ถูกบังคับให้มาเป็น “นางบำเรอ” เพื่อเป็นสนมอารมณ์ให้ทหารญี่ปุ่นมาปลดปล่อยสัญชาติญาติบิดในยามเปล่าเปลี่ยว

แน่นอนว่าในช่วงเวลาแห่งความอับยศเช่นนี้ย่อมมีการต่อต้าน ชาวเกาหลีผู้รักชาติจำนวนมากหนีจากการปกครองของญี่ปุ่นเข้าไปยังประเทศจีน พวกเขาอาสารบให้กับกองทัพจีนทุกกองที่เจอ ทั้งกองทัพปฏิวัติแห่งชาติ (National Revolutionary Army) ของพรรคชาตินิยมจีน (Chinese Nationalist Party) หรือที่รู้จักกันทั่วไปว่า “ก๊กมินตั๋ง” (Kuomintang) ภายใต้การนำของ **เจียง ไคเชก** (Chiang Kai-shek) หรือกองทัพคอมมิวนิสต์ของ **เหมา เจ๋อตง** (Mao Zedong) ชาวเกาหลีบางคนไปไกลถึงเขตการปกครองของสหภาพโซเวียต จนได้รับการบรรจุเป็นทหารในกองทัพแดง (Red Army) ของโซเวียต เหตุนี้เอง ทำให้นักสู้เพื่ออิสรภาพชาวเกาหลีเหล่านี้มีอุดมการณ์และแนวคิดสายสังคมนิยมเข้าไปด้วย

นอกจากนี้ยังมีชาวเกาหลีผู้รักชาติที่หลบหนีออกจากประเทศตัวเองและไปไกลถึงชาติตะวันตก ซึ่งหนึ่งในนั้นคือสหรัฐอเมริกา แม้ชาวเกาหลีผู้กล้าเหล่านี้จะไม่ใช้ทหารฝีมือเยี่ยมทัดเทียมกับชาวเกาหลีที่จับปืนสู้กับกองทัพญี่ปุ่น แต่พวกเขามีทักษะในการทูตเป็นเลิศและมีการศึกษาสูง ซึ่งคนที่เป็นที่รู้จักมากที่สุดคงหนีไม่พ้น **อี ซึง มั่น** (Yi Seung-man) หรือที่เจ้าตัวมักอยากให้เรียกเป็นสำเนียงตะวันตกว่า **รี ซึง มั่น** (Rhee Syng-man) เขาลี้ภัยไปสหรัฐฯ ตั้งแต่ช่วงปี 1904-1905 รี ซึง มั่นประสบความสำเร็จอย่างมากในการเรียนระดับมหาวิทยาลัย เขาสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยจอร์จวอชิงตัน (George Washington University) ในปี 1907 ตามมาด้วยมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) ในปี 1908 และ

มหาวิทยาลัยพรินซ์ตัน (Princeton University) ในปี 1910 ก่อนที่เขาจะกลับมาเกาหลีอีกครั้งเพื่อหวังจะปลุกระดมการลุกฮือต่อต้านญี่ปุ่นที่บ้านเกิดในปี 1910 แต่ก็ล้มเหลวจนเขาต้องกลับไปสหรัฐฯ อีกครั้งในปี 1919

อย่างไรก็ตาม ด้วยประสบการณ์และความรู้ระดับวิชาการที่มากมายทำให้รี ซึง มั่นได้รับความไว้วางใจให้เป็นประธานาธิบดีของรัฐบาลเฉพาะกาลแห่งสาธารณรัฐเกาหลี (Provisional Government of the Republic of Korea) ซึ่งเป็นรัฐบาลพลัดถิ่น (Government in exile) ในปี 1919 ความหวังที่เกาหลีจะได้เป็นเอกราชนั้นริบหรี่และดูห่างไกล จนกระทั่งสงครามโลกครั้งที่ 2 อุบัติขึ้นในปี 1939 และเมื่อสหรัฐฯ ประกาศสงครามกับญี่ปุ่นในวันที่ 8 ธันวาคม 1941 ความหวังที่ชาติเกาหลีจะได้ต่อสู้เพื่ออิสรภาพก็ชัดเจนยิ่งขึ้น แสงสว่างแรกที่พวกเขาเห็น คือการประชุมที่ไคโร (Cairo Conference) ระหว่างวันที่ 22-26 พฤศจิกายน 1943 ระหว่างผู้นำชาติมหาอำนาจ 3 ชาติ คือสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และสาธารณรัฐจีน เมื่อชาติพันธมิตรเล็งเห็นว่าทิศทางของสงครามชัดเจนแล้ว และอีกไม่ช้าชัยชนะจะอยู่ในมือพวกเขา และชาติที่เคยตกอยู่ในการปกครองของสมาชิกฝ่ายอักษะ (Axis powers) จะเป็นเอกราช การแบ่งเค้กระหว่างมหาอำนาจจึงได้เกิดขึ้น

ต้องขอบคุณรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศสหราชอาณาจักร นายแอนโทนี อีเดน (Anthony Eden) ที่ดึงความสนใจจากสหรัฐฯ มาสู่ฝั่งตะวันออก บัดนี้จักรวรรดิญี่ปุ่นกำลังครอบครองพื้นที่แถบเอเชียแปซิฟิกเป็นจำนวนมาก และถ้าหากญี่ปุ่นแพ้สงคราม ดินแดนแถบนี้จะแตกกระจายเป็นเสี่ยงๆ และทุกอย่างจะควบคุมได้ยาก ซึ่งเขตแดนที่อีเดนให้ความสนใจเป็นพิเศษ คืออินโดจีน (Indo-China) อาณานิคมของฝรั่งเศส และคาบสมุทรเกาหลี อีเดนเสนอว่าดินแดนเหล่านี้ควรได้รับการดูแลโดยคณะภาวะทรัสตี¹ ระหว่างประเทศ ซึ่งควรจะเป็นชาติมหาอำนาจอย่างสหรัฐฯ และสหภาพ

1 ดินแดนที่เคยอยู่ใต้การปกครองของประเทศอักษะในสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่สหประชาชาติมอบหมายให้อยู่ในความดูแลของคณะมนตรีภาวะทรัสตี

โซเวียตซึ่งอยู่ใกล้และมีอำนาจที่สุด การประชุมลักษณะนี้เกิดขึ้นอีกครั้งในการประชุมเตหะราน (Tehran Conference) ระหว่างวันที่ 28 พฤศจิกายน ถึง 1 ธันวาคม 1943 ระหว่างสหรัฐฯ สหราชอาณาจักร และสหภาพโซเวียต ครั้งนี้เองที่ โจเซฟ สตาลิน (Joseph Stalin) ผู้นำสหภาพโซเวียต ได้รับการเชื้อเชิญอย่างเป็นทางการจาก แฟรงกลิน เดลาโน โรสเวลต์ (Franklin Delano Roosevelt) ประธานาธิบดีสหรัฐฯ และ วินสตัน เชอร์ชิล (Winston Churchill) นายกรัฐมนตรีแห่งสหราชอาณาจักร ให้ทำการประกาศสงครามกับญี่ปุ่นหลังจากนาซีเยอรมันยอมจำนน

ถ้าหากนับตามช่วงเวลาจริงๆ สหภาพโซเวียตเคยทำสงครามกับญี่ปุ่นมาแล้วที่ฮาลกิน กอล (Battles of Khalkhin Gol) ในปี 1939 ซึ่งเป็นการรบขั้นแตกหักในความขัดแย้งกรณีพิพาทชายแดนระหว่างโซเวียตและญี่ปุ่น (Soviet-Japanese Border Conflicts) ตั้งแต่ปี 1932 ผลของสงคราม ทั้งสองชาติได้ทำสนธิสัญญาถ้อยสัตยาธิษฐานเป็นกลางโซเวียต-ญี่ปุ่น (Soviet-Japanese Neutrality Pact) ในวันที่ 13 เมษายน 1941 ซึ่งมีใจความว่าทั้งสองชาติจะไม่รุกรานซึ่งกันและกัน นั่นหมายความว่าสหราชอาณาจักรกับสหรัฐฯ กำลังเชื้อเชิญให้โซเวียตฉีกสัญญาที่เคยทำนั้นทิ้งไป และโซเวียตตอบตกลง โดยมีข้อแม้ว่าโซเวียตต้องได้รับการตอบแทนในภูมิภาคตะวันออกไกลด้วย ซึ่งในจังหวะนี้ โรสเวลต์ให้ใจกับสตาลินเต็มๆ และพวกเขาทั้งสองยังไม่อยากเผชิญหน้ากันเองหลังจบสงคราม โดยเฉพาะสหรัฐฯ โรสเวลต์มีความคิดเดียวที่จะทำหลังสงครามจบ นั่นคือพาเด็กๆ ของเขากลับบ้านให้เร็วที่สุด²

จนกระทั่งต้นปี 1944 สตาลินได้แสดงความต้องการชัดเจนยิ่งขึ้น เขาเรียกร้องหมู่เกาะคูริล (Kurile) ในคาบสมุทรซาคาลิน (Sakhalin) แต่ถึงกระนั้น สตาลินก็ไม่เคยเอ่ยถึงชะตากรรมหรือความสนใจในคาบสมุทร

2 Michael Hickey, *The Korean War: The West Confronts Communism* (Abrams, 2001)

เกาหลีแต่อย่างใด สิ่งนี้ผลักดันให้ชาติตะวันตกหันมาสนใจเกาหลีอีกครั้งก็คือความระส่ำระสายในอำนาจปกครองของพรรคชาตินิยมจีนซึ่งไม่อาจคุมอิทธิพลในภูมิภาคตะวันออกไกลให้กับชาติตะวันตกได้ สตาลินจับสังเกตได้ทันทีในการประชุมที่ยัลตา (Yalta Conference) ระหว่าง 4-11 กุมภาพันธ์ 1945 ช่วงโค้งสุดท้ายของสงคราม มหาอำนาจพันธมิตรกำลังว่าวุ่นกับการแบ่งเค้กครั้งสุดท้ายให้เป็นธรรมที่สุดต่อทั้งสองฝ่าย ชาตินิยมอำนาจตกลงปลงใจที่จะตั้งคณะกรรมการสี่ชาติให้กับเกาหลี ซึ่งประกอบไปด้วยชาติมหาอำนาจพันธมิตรตะวันตกและตะวันออก โรสเวลต์กำลังอยู่ในช่วงโค้งสุดท้ายของชีวิต เขา นั่งรถเข็นและมีสมาธิกับการประชุมเพียงน้อยนิด แต่สิ่งหนึ่งที่โรสเวลต์ทิ้งไว้ก็คือ เขาพยายามอย่างยิ่งที่จะแสดงให้สตาลินเห็นว่าสหรัฐฯ และสหภาพโซเวียตเข้าใจกันและกัน และหมายมั่นจะเป็นมิตรหลังสงครามมากกว่าจะหันปากกระบอกริเริ่มเข้าหากัน

การพุดคุยกันระหว่างรัฐบุรุษทั้งสองเกิดขึ้น โรสเวลต์เสนอกับสตาลินว่าเกาหลีควรอยู่ในการดูแลของคณะสี่ชาติระหว่างสหรัฐฯ โซเวียต และจีนของเจียง ไคเชก อย่างน้อยเป็นเวลา 20-30 ปีเพื่อสร้างรากฐานให้รัฐบาลเกาหลีสามารถปกครองตัวเองต่อไปได้ แต่สตาลินเสนอให้รวมสหราชอาณาจักรเข้ามามีด้วย ซึ่งโรสเวลต์ไม่ได้รวมไว้ในตอนแรกเพราะภารกิจของสหราชอาณาจักรในอาณานิคมของตัวเองมีมากเกินไป และเกาหลีก็ไกลเกินความสนใจของเซอร์จิล สตาลินยังเสนอให้เวลาที่เกาหลีอยู่กับคณะสี่ชาติมีอายุสั้นลงกว่าเดิมอีกด้วย การหารือครั้งนี้ไม่ได้บรรลุผลเป็นลายลักษณ์อักษร และเป็นการตกลงกันของชายสองคนเสียมากกว่า เพราะแม้แต่รองประธานาธิบดีสหรัฐฯ ในตอนนั้น อย่าง แฮร์รี เอส ทรูแมน (Harry S. Truman) ซึ่งจะกลายมาเป็นประธานาธิบดีแทนโรสเวลต์ในเดือนเมษายนก็ไม่ทราบถึงเจตนารมณ์ของโรสเวลต์ที่มีต่อเกาหลี³

ช่วงปี 1945 นับเป็นช่วงเวลาเปลี่ยนผ่านที่สำคัญต่อมหาอำนาจ

3 Michael Hickey, เรื่องเดียวกัน

ตะวันตก ประธานาธิบดีที่ดำรงตำแหน่งยาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์
สหรัฐฯ อย่างโรสเวลต์ เสียชีวิตในวันที่ 12 เมษายน 1945 ก่อนที่รอง
ประธานาธิบดีทรูแมนจะเข้ามาดำรงตำแหน่งต่อในวันเดียวกัน ในด้านของ
สหราชอาณาจักร พรรคแรงงาน (Labour Party) ได้เข้ามามีอำนาจแทน
พร้อมกับนายกรัฐมนตรีคนใหม่ นายเคลเมนต์ แอตต์ลี (Clement Attlee) ใน
การประชุมพ็อทสดัม (Potsdam Conference) ระหว่างวันที่ 17 กรกฎาคม
ถึง 2 สิงหาคม 1945 ซึ่งในเวลานั้นนาซีเยอรมันได้ล่มสลายไปแล้ว เหลือ
เพียงญี่ปุ่น แกนนำอักษะหัวเดียวกระเทียมลีบที่ยังยืนหยัดในตะวันออกไกล
มีการหารือหลายเรื่องเกี่ยวกับทิศทางสงครามกับญี่ปุ่น ทรูแมนยกเรื่องอาวุธ
นิวเคลียร์มาพูดในที่ประชุมด้วย โดยทรูแมนกล่าวว่าการใช้อาวุธนิวเคลียร์
จะยุติสงครามและการนองเลือดที่ไม่จำเป็นได้รวดเร็วกว่าแผนการบุกเกาะ
ญี่ปุ่น พวกอเมริกันรู้บทเรียนมาแล้วจากยุทธการที่เกาะอิโวจิมา (Battle of
Iwo Jima) และโอกินาวะ (Battle of Okinawa) ในปีเดียวกัน โดยเฉพาะ
โอกินาวะ ฝ่ายอเมริกันต้องจ่ายด้วยชีวิตทหารนับหมื่นในการยึดแผ่นดิน
ของญี่ปุ่น และการรบจะนองเลือดกว่านี้แน่ถ้าฝ่ายพันธมิตรเผชิญหน้ากับ
ศัตรูที่พร้อมตายเพื่อชาติบนผืนแผ่นดินของพวกเขา การใช้อาวุธนิวเคลียร์
จะสามารถยุติปัญหาได้ดีกว่า

ซึ่งนั่นก็มีส่วนจริงอยู่ แต่ถ้ามองกันลึกๆ ถ้าหากปฏิบัติการสนธิกำลัง
บุกยึดเกาะญี่ปุ่นเกิดขึ้นจริง นั่นหมายความว่าเขตแบ่งการปกครองแบบ
เยอรมันต้องเกิดขึ้นที่ญี่ปุ่นด้วย โซเวียตจะต้องแบ่งเค้กกับสหรัฐฯ ถ้าหาก
สตาลินนำกำลังบุกญี่ปุ่นพร้อมสหรัฐฯ การที่ญี่ปุ่นยอมจำนนกับทางวอชิงตัน
จะเป็นผลดีกับตะวันตก โดยเฉพาะเมื่อทิศทางทหารระหว่างสหรัฐฯ และ
โซเวียตเปลี่ยนไปเมื่อทรูแมนมาแทนที่ ทรูแมนแนะนำสตาลินว่ายังมีกองทัพ
ญี่ปุ่นประจำการในเขตแมนจูเรียและทางตอนเหนือของเกาหลี นี่จึงเป็นเป้า
หมายที่เหมาะสมกว่าสำหรับโซเวียต⁴ ทรูแมนหวังว่าการที่กองทัพแดงยังคงสู้รบ

4 Michael Hickey, เรื่องเดียวกัน

ตบมือกับพวกญี่ปุ่นในแมนจูเรียจะสามารถซื้อเวลาให้ฝ่ายอเมริกันเผด็จศึกญี่ปุ่นได้ก่อน และนำทหารที่เหลือเข้าปลดปล่อยเกาหลีให้ได้มากที่สุดหรืออาจจะทั้งประเทศก่อนสตาลิน แต่ทรูแมนยังมีแนวคิดที่คล้ายคลึงกับโรสเวลต์ในเรื่องการพยายามจัดตั้งคณะทรัสต์ให้เกาหลี เขาคิดแผนการสั้นๆ 3 ขั้นตอนคือ เริ่มจากการยึดครองโดยกำลังทหาร จากนั้นให้เกาหลีอยู่ภายใต้การบริหารขององค์การสหประชาชาติ และค่อยก้าวมาเป็นรัฐอธิปไตยโดยสมบูรณ์ ซึ่งทรูแมนไม่ได้ยกเรื่องนี้เข้าที่ประชุมในพหุสถัมภ์

ทุกอย่างเป็นไปได้ตามแผน หลังสิ้นสุดการประชุมเพียง 4 วัน ระเบิดปรมาณูลูกแรกถูกทิ้งลงที่ฮิโรชิมา (Hiroshima) ประเทศญี่ปุ่น ตามมาด้วยระเบิดลูกที่ 2 ที่นางาซากิ (Nagasaki) ในวันที่ 9 สิงหาคม 1945 และในวันเดียวกัน กองทัพแดงก็ฉีกสัญญาที่เคยทำไว้กับญี่ปุ่น และรุกรานแมนจูเรีย กองทัพญี่ปุ่นและรัฐหุ่นเชิดในแมนจูเรียไม่สามารถต้านทานแสนยานุภาพของกองทัพแดงที่สดใสและก้าวร้าวได้ เมื่อไม่มีท่าทีที่จะต่อกรกับฝ่ายพันธมิตรได้อีกต่อไป วันที่ 15 สิงหาคม 1945 จักรพรรดิฮิโรฮิโตะ (Hirohito) จึงประกาศยอมจำนน นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่นที่พระสุรเสียงขององค์สมเด็จพระจักรพรรดิได้แพร่กระจายให้สามัญชนได้ยิน สงครามที่คร่าชีวิตมนุษย์มากที่สุดในประวัติศาสตร์ได้สิ้นสุดลงแล้ว...

อิสรภาพ คำเดียวกัน ความหมายต่างกัน

ทุกอย่างดูเหมือนจะไปได้สวย แต่ว่าพวกอิวานทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไว้ดีมาก และดูเหมือนจะดีเกินไปเสียด้วยซ้ำ ทหารกองทัพแดงจำนวน 1.2 แสนนายจากกองทัพที่ 25 (25th Army) ของพลเอกอวูโส อิวาน ชิสเทียคอฟ (Ivan Chistyakov)⁵ บุกถึงเกาหลีแล้ว และดูเหมือนว่าจะไม่มีอะไรมาขัดขวางการบุกของโซเวียตได้ กรุงเปียงยาง (Pyongyang)

5 T. R. Fehrenbach, This Kind of War: The Classic Military History of the Korean War (Open Road Media, 2014)

นครที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของภาคเหนือตกไปอยู่ในมือของฝ่ายโซเวียตในเวลาอันรวดเร็ว ทูรแมนตกใจกับข่าวที่ตัวเองได้ยิน กองทัพของเขาที่อยู่ใกล้เกาหลีที่สุดอยู่เพียงแค่ว่าเกาโอกินวาระ และไม่มีกำลังพลหน่วยไหนที่พร้อมจะออกเดินทางแข่งกับโซเวียต ถ้าหากปล่อยไว้เช่นนี้ ชะตากรรมของเกาหลีทั้งแผ่นดินคงหนีไม่พ้นกับการตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของโซเวียต กลางดึกของวันที่ 10 สิงหาคม คณะกรรมการประสานงานรัฐ-การสงคราม-นาวิ (State-War-Navy Coordinating Committee) ที่มีหน้าที่จัดการและร่างนโยบายร่วมระหว่างการเมืองและการทหารในเขตครอบครองของอักษะ ถูกเรียกประชุมโดยด่วน หน้าที่ของเขาคือแบ่งเขตการยึดครองของเกาหลีให้เป็นธรรมที่สุด เพื่อที่สหรัฐฯ จะยื่นข้อเสนอนี้ให้กับโซเวียตและแบ่งเค้กเกาหลีอย่างเท่าเทียมกัน

พันเอกหนุ่มวัย 36 ปี นาม ดีน รัสก์ (Dean Rusk) (ซึ่งจะเติบโตในสายอาชีพการเมืองในอนาคต) ได้เสนอแนะให้แบ่งเขตที่เส้นขนานที่ 38 องศาเหนือ (38th parallel north) ซึ่งอยู่เหนือกรุงโซล เมืองหลวงของเกาหลี และเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำกิจกรรมและอุตสาหกรรมเบา นอกจากนี้ยังมีประชากรเยอะกว่าทางภาคเหนือที่เป็นหุบเขาอีกด้วย แต่รัสก์มีข้อคิดเห็นซึ่งเป็นจริงและน่ากลัวสำหรับทุกคนก็คือ โซเวียตไม่มีเหตุผลจำเป็นที่ต้องรับข้อเสนอนี้ และถ้าหากพวกอิวานเมนเฉย ทหารหนุ่มอเมริกันจะไม่มีวันได้เหยียบผืนแผ่นดินเกาหลีอีกเลย แต่เหมือนดั่งปาฏิหาริย์ ฝ่ายโซเวียตยอมรับข้อเสนอในวันเดียวกัน เส้นขนานที่ 38 จะเป็นจุดสิ้นสุดของกองทัพแดง พวกอิวานมาถึงเส้นขนานที่ 38 ในวันที่ 26 สิงหาคม 1945⁶ ก่อนที่จะหยุดการเคลื่อนทัพตามสัญญาที่ให้ไว้ นี่จึงเป็นโอกาสให้ฝ่ายอเมริกันได้เตรียมตัวรับมือกับปฏิบัติการทางทหารครั้งต่อไป

6 Leo Barron, *High Tide in the Korean War: How an Outnumbered American Regiment Defeated the Chinese at the Battle of Chipyong-ni* (Stackpole Books, 2015)

ปลายเดือนสิงหาคม 1945 ทหารหนุ่มอเมริกันแห่งกองทัพหน่วยที่ 24 (24th Corps) ต่างหัวเสียไปตามๆ กัน นั่นเพราะเป้าหมายต่อไปของพวกเขาไม่ใช่บ้าน หากแต่เป็นอีกภารกิจที่ต้องจัดการ ทหารหนุ่มเหล่านี้ส่วนมากกรำศึกกับทหารญี่ปุ่นอย่างทรหดในช่วงหลายปีที่ผ่านมา พร้อมกับทหารหน้าใหม่ที่มาเป็นกำลังพลทดแทน ไม่ว่าจะพวกเขาจะมีที่มาจากไหน ทหารหนุ่มเหล่านี้มีความประสงค์ตรงกัน นั่นคือพวกเขาอยากกลับบ้าน ทหารอเมริกันรู้ข้อมูลสั้นๆ เกี่ยวกับภารกิจใหม่ งานของพวกเขาไม่ใช่ปฏิบัติการรบ แต่เป็นภารกิจปลดปล่อย “เกาหลี” ว่าแต่เกาหลีที่ว่ามันอยู่ที่ไหน? ทหารระดับรากหญ้าไม่รู้อะไรเกี่ยวกับเกาหลี หรือเอาจริงๆ แล้ว นายทหารชั้นผู้ใหญ่ก็ไมรู้อะไรเกี่ยวกับภารกิจของตัวเองเลย พลโทจอห์น ฮอดจ์ (John Hodge) ผู้บัญชาการกองทัพหน่วยที่ 24 เพิ่งได้รับทราบคำสั่งเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม ในกองบัญชาการที่ไอกินวาระเสียด้วยซ้ำ

ในช่วงเวลานั้น นายพลดักลาส แมคอาเธอร์ (Douglas MacArthur) ขุนพลผู้เป็นตำนานของสหรัฐฯ กำลังงานล้นมือที่ญี่ปุ่น เขาบอกกับฮอดจ์ว่าให้ปฏิบัติกับประชาชนชาวเกาหลีอย่าง “มองชนผู้ได้รับการปลดปล่อย”⁷ และฮอดจ์ได้รับคำสั่งเพิ่มเติมจากวอชิงตันว่าให้เขาจัดตั้งรัฐบาลเฉพาะกิจที่จะสร้างให้เกาหลีกลายเป็นชาติที่มีความสัมพันธ์อันดีกับสหรัฐฯ นีดูเหมือนเป็นงานนอกสายอาชีพของฮอดจ์อย่างมาก ตอนนี้ทหารต้องทำหน้าที่บริหารไปในตัว กับดินแดนที่พวกเขาไม่รู้จักหรือแม้แต่จะได้ยินชื่อ และนี่คือความผิดพลาดแรกที่สหรัฐฯ กำลังเผชิญ นายพลฮอดจ์เป็นนายทหารที่เก่งกาจและมากความสามารถในสนามรบ แต่ไม่ใช่สำหรับงานบริหารฝ่ายพลเรือนสำหรับเขา ประชาชนเกาหลีก็เป็นเพียง “แมวสายพันธุ์เดียวกันกับพวกยู่น”⁸ และในเกาหลี หลังจากญี่ปุ่นประกาศยอมจำนน ประชาชนชาวเกาหลีรู้

7 Max Hastings, *The Korean War: An Epic Conflict 1950-1953* (Pan Macmillan, 2012)

8 Michael Hickey, *เรื่องเดียวกัน*

ตีว่าการปลดปล่อยกำลังมา และอิสรภาพใกล้จะเป็นจริง ขบวนการต่อสู้เพื่ออิสรภาพในประเทศจึงเกิดขึ้นในนาม “สาธารณรัฐประชาชนเกาหลี” (People’s Republic of Korea) ซึ่งถูกจัดตั้งแบบสดๆ ร้อนๆ ในวันที่ 12 กันยายน 1945

สำหรับกลุ่มสาธารณรัฐประชาชนเกาหลี หรือเรียกสั้นๆ ว่า PRK เป็นกลุ่มชาตินิยมที่รวมนักคิดและนักกิจกรรมสายต่างๆ เข้าไว้ด้วยกัน พวกเขามีแนวคิดทางการเมืองที่แตกต่างกัน แต่ชาวเกาหลีเหล่านี้มีเป้าหมายตรงกัน นั่นคือพวกเขาอยากเห็นเกาหลีเป็นรัฐเอกราชสักครั้งในช่วงชีวิตที่เหลือ กลุ่ม PRK หวังอย่างมากที่จะได้เป็นรัฐบาลของเกาหลีทั้งหมด และพร้อมอำนวยความสะดวกต้อนรับนักสู้เพื่ออิสรภาพชาวเกาหลีจากทุกส่วนทุกมุมของโลก ไม่ว่าจะแก่นักสู้สายสังคมนิยมจากจีน โซเวียต หรือสายเสรีจากตะวันตกโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา แต่ด้วยความเป็นร้อยพ่อพันแม่นี้เองที่ทำให้นายพลฮอดจ์หัวนวิตกกับการมีตัวตนของกลุ่ม PRK แนวร่วม PRK มีอยู่ทั้งทางเหนือและทางใต้ของเกาหลี ซึ่งในภาคเหนือสมาชิก PRK ส่วนมากมักเป็นหัวการเมืองสายกลาง (Centrism) ในขณะที่ทางใต้กลุ่ม PRK มักจะเป็นฝ่ายซ้ายจัด (Far-left)⁹ เหตุนี้เอง นายพลฮอดจ์จึงประกาศให้กลุ่ม PRK กลายเป็นกลุ่มการเมืองผิดกฎหมายที่ขัดต่อความสงบสุขของเขตครอบครองเกาหลี ในวันที่ 12 ธันวาคม 1945 กลุ่ม PRK ในทางใต้ส่วนมากถูกจับกุมและถูกสลายตัวโดยรัฐบาลทหารของอเมริกัน ฮอดจ์ทำผิดมหันต์ เพราะกลุ่ม PRK คือกลุ่มการเมืองเดียวที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างเกาหลีภาคเหนือและภาคใต้เข้าไว้ด้วยกัน และเป็นตัวกลางอย่างอิสระระหว่างสหรัฐฯ กับโซเวียตในคาบสมุทร

สำหรับเกาหลีทางภาคเหนือ แม้จะล้มลุกคลุกคลานในตอนแรก แต่ก็เรียกได้ว่าเป็นหนึ่งคนละม้วนกับทางใต้ กองทัพที่ 25 ของโซเวียตไม่ใช่กองทัพที่มีทหารน้ำดีขนาดนั้น ทหารเชื้อสายรัสเซียและเอเชียกลางเหล่านี้ไว้

9 Michael Hickey, เรื่องเดียวกัน

ระเบียบวินัยและไม่ให้เกียรติชาวเกาหลีในภาคเหนือ มีรายงานการปล้นและ
ข่มขืนชาวบ้านเกาหลีเหนือจากน้ำมือทหารโซเวียตหลายครั้ง สตาลินถึงกับ
ต้องออกคำสั่งใหม่ถึงนายพลชิสเทียคอฟให้ปรับความเข้าใจกับมวลชนชาว
เกาหลีเสียใหม่ และทำงานร่วมกับชาวเกาหลีในภาคเหนือเพื่อจัดตั้งรัฐบาล
ของตนในเขตยึดครอง นอกจากนี้ยังให้มีการลงโทษทหารวินัยเลวที่รังควาน
ชาวบ้านทั้งหมด จนในเดือนกันยายน 1945 รายงานการข่มขืนและปล้นฆ่า
จากทหารโซเวียตก็ไม่มีให้เห็นอีกเลย¹⁰ การทำโฆษณาชวนเชื่อของกองทัพ
แดงในเกาหลีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โซเวียตมีการส่งนายทหารฝ่าย
การเมืองจากเมืองหลวงเพื่อมาประสานงานกับชาวเกาหลีเหนือในการจัด
ตั้งรัฐบาลชั่วคราว พวกเขาประกาศตนเองว่าเป็นผู้ปลดปล่อยและมาเกาหลี
เพื่อปลดอาวุธและขับไล่พวกญี่ปุ่นออกนอกประเทศ และจะช่วยประชาชน
เกาหลีจัดตั้งรัฐบาลที่มีเอกภาพเพื่อบริหารประเทศต่อไป

และสิ่งหนึ่งที่พวกอิวานนำมายังเกาหลี นอกจากทหารของชาติตัวเอง
พวกเขายังพานักสู้เพื่ออิสรภาพชาวเกาหลีที่อาสารบให้กับกองทัพแดงกลับ
มาบ้านเกิดด้วย ชาวเกาหลีเหล่านี้กลายเป็นวีรบุรุษของชาติทางภาคเหนือใน
เวลาเพียงข้ามคืน และชาวเกาหลีเหล่านี้มีแนวคิดและอุดมการณ์สังคมนิยม
เต็มเปี่ยม ซึ่งได้มาจากการปลุกฝังตอนอยู่ในกองทัพแดง และหนึ่งในนั้นคือ
ผู้ที่จะเปลี่ยนประวัติศาสตร์เกาหลีไปตลอดกาล เขาคนนั้นมีชื่อว่า **คิม ซอง
จู (Kim Song-Ju)** เขาเกิดในปี 1912 หลังจากที่เกาหลีกลายเป็นส่วนหนึ่ง
ของญี่ปุ่นไปแล้วประมาณ 2 ปี ครอบครัวของคิม ซอง จู คือผู้รักชาติอย่าง
ไม่ต้องสงสัย พ่อของเขาถูกทหารญี่ปุ่นจับเข้าคุกข้อหาเรียกร้องเอกราชตั้ง
แต่คิม ซอง จูอายุยังไม่ถึง 10 ขวบ เมื่ออายุ 18 ปี คิม ซอง จู อพยพไปยัง
แมนจูเรียในปี 1930 และอาสาเข้าร่วมรบกับพรรคคอมมิวนิสต์จีน (Chinese
Communist Party) เพื่อฝึกเป็นทหารและทำหน้าที่เป็นกองกำลังต่อต้าน

10 Sheila Miyoshi Jager, *Brothers at War: The Unending Conflict in Korea* (Profile Books, 2013)

กองทัพญี่ปุ่นในชายแดนแมนจูเรียและบ้านเกิดตนเอง และเมื่อญี่ปุ่นครอบครองแมนจูเรียในปี 1931 เมื่อนี้เองที่คิม ซอง จู ได้เปลี่ยนไปใช้นามแฝงว่า **คิม อิล ซุง** (Kim Il-sung)

คิม อิล ซุงได้ศึกษาต่อด้านการทหารและการเมืองที่มอสโกช่วงปี 1941 ก่อนที่จะประจำการในกองพลน้อยทหารราบอิสระที่ 88 ของโซเวียต (88th Separate Rifle Brigade) ในปี 1942 ซึ่งทหารส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยชาวจีนและชาวเกาหลี ก่อนที่คิม อิล ซุงจะได้กลับบ้านเกิดอย่างเต็มภาคภูมิพร้อมกองทัพแดงในเดือนสิงหาคม 1945 กองทัพแดงดูแลเขาเป็นอย่างดี และโดยเฉพาะเมื่อคิม อิล ซุงเปรียบเสมือนวีรบุรุษของชาวเกาหลีในภาคเหนือ ถ้าหากโซเวียตมีคิม อิล ซุงอยู่ฝ่ายเดียวกันกับตนเอง การทำงานในเกาหลีก็จะง่ายสำหรับพวกเขาด้วย คิม อิล ซุงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานคณะกรรมการประชาชน (People's Committee) ในเดือนกุมภาพันธ์ 1946 ซึ่งเป็นฝ่ายบริหารของกลุ่ม PRK

ในทางฝั่งใต้ กลางเดือนตุลาคม 1945 รี ซึง มั่น กลับมาแล้ว ในฐานะหัวหน้ารัฐบาลเฉพาะกาลเกาหลี สหรัฐฯ ให้การสนับสนุนรี ซึง มั่นเต็มที่ และหวังให้เกาหลีอยู่ภายใต้การปกครองของเขา เพราะเขาคือนักเรียกร้องเอกราชที่มีความใกล้ชิดและสนับสนุนสหรัฐฯ มากที่สุด และอีกเหตุผลที่สำคัญที่สุด มีประชาชนเกาหลีฝั่งใต้จำนวนเพียงหยิบมือที่รู้จักภูมิหลังของรี ซึง มั่น คนที่เป็นหัวเรือหลักทางการเมืองในเกาหลีฝั่งใต้มักมีประวัติที่พิวพันและข้องเกี่ยวกับฝ่ายญี่ปุ่นก่อนได้รับอิสรภาพ นอกจากนี้ฝ่ายอเมริกันยังรู้สึกสบายใจว่าถ้าต้องร่วมงานกับรี ซึง มั่น เขาเข้าใจและเป็นตัวกลางระหว่างชาวเกาหลีและชาวอเมริกันได้เป็นอย่างดีรี ซึง มั่นพูดอังกฤษชัดถ้อยชัดคำเขารู้ซึ่งถึงวัฒนธรรมอเมริกันและเกาหลีดั้งเดิม¹¹ ชาวเกาหลีใต้ส่วนมากพอใจและ

11 Bill Sloan, *The Darkest Summer: Pusan and Inchon 1950: The Battles That Saved South Korea--and the Marines--from Extinction* (Simon and Schuster, 2009)

มองรี ซึ่ง มั่นในทางบวกเสียส่วนใหญ่ เมื่อเขามาถึงเกาหลีฝั่งใต้ รี ซึ่ง มั่น ประกาศริ้วว่าความร่วมมือเป็นหนึ่งในเกาหลีทั้งสองพวกฝั่งจะต้องเกิดขึ้น เขาเรียกร้องให้ทั้งสหรัฐฯ และสหภาพโซเวียตเปิดทางให้เกาหลีทั้งสองรวมชาติ และจัดตั้งรัฐบาลแห่งชาติให้เร็วที่สุด¹² ซึ่งแนวคิดของรี ซึ่ง มั่นสวนทางกับแนวคิดพื้นฐานที่ชาติมหาอำนาจพยายามวางไว้ตั้งแต่ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2

การประชุมที่โซลเมื่อเดือนพฤศจิกายน 1945 เริ่มขึ้น โดยรวมทุกพรรคทุกฝ่ายในเกาหลีซึ่งรวมถึงนักกิจกรรมสายสังคมนิยมด้วย ผู้แทนทุกฝ่ายเห็นตรงกันว่าการรวมชาติคือเป้าหมายสูงสุดที่ต้องเร่งดำเนินการ มีการยื่นคำร้องนี้ให้กับทั้งฝ่ายสหรัฐฯ และสหภาพโซเวียต ซึ่งมหาอำนาจทั้งสองมีแนวโน้มที่จะล้มเลิกการจัดตั้งคณะทรัสต์ให้กับเกาหลี และรัฐบาลทหารอเมริกันของนายพลฮอดจก็ใช้กำลังปราบปรามกลุ่ม PRK จนเหี้ยน รวมถึงการบริหารในส่วนพลเรือนของกองทัพอเมริกันก็เข้าขั้นละเหะ ฝ่ายอเมริกันนำระบบเศรษฐกิจแบบตลาดเสรีมาใช้ในเกาหลีฝั่งใต้ ทำให้ข้าวสาร 1 ถังซึ่งเคยมีราคาอยู่ถึงละ 9 เยนในเดือนกันยายน 1945 กลับพุ่งทะยานเป็น 2,800 เยนเพียงแค่ปีเดียว และทางเจ้าหน้าที่รัฐชาวเกาหลีก็ฉวยโอกาสนี้ในการเก็งกำไรราคาข้าวและยังลักลอบขายข้าวสารเถื่อนอีกด้วย¹³ ในการบริหารงานเช่นนี้สร้างความลำบากใจกับฮอดจและเหล่าทหารอเมริกันที่ยังอยู่ในเกาหลี พวกเขาอยากกลับบ้านเต็มทน จนในวันที่ 16 ธันวาคม 1945 ฮอดจได้ส่งข้อความไปหาแมคอาเธอร์ในโตเกียวก่อนที่จะข้อความนั้นจะส่งถึงมือประธานาธิบดีทรูแมน ฮอดจเสนอให้กองทัพอเมริกันและโซเวียตถอนกำลังออกจากคาบสมุทรเกาหลีพร้อมกัน และปล่อยให้เกาหลีดูแลและจัดการปัญหาภายในกันเอง

และแทบไม่น่าเชื่อ โซเวียตก็มีความคิดคล้ายๆ ฮอดจเช่นกัน ในเดือนกันยายน 1947 ชาติมหาอำนาจทั้งสองตกลงกันว่า จะปล่อยให้ชาวเกาหลีตัดสินใจชะตากรรมของชาติตนเอง โดยสหรัฐฯ ได้แนะนำควรให้สหประชาชาติ

12 Michael Hickey, เรื่องเดียวกัน

13 Max Hastings, เรื่องเดียวกัน

เข้ามาดูแลต่อแทน และให้สหภาพโซเวียตและสหรัฐฯ ถอนกำลังทหารออก จากคาบสมุทรทั้งหมด แต่อะไรที่ทำให้โซเวียตตัดสินใจคล้ายฮอตต์? แน่นอนว่าไม่ใช่เพราะความเหนื่อยหน่ายหรืออยากออกจากคาบสมุทรจนตัวสั่นแบบทหารอเมริกันแน่ๆ แต่เพราะกองทัพที่ 25 วางรากฐานและทิ้งมรดกทุกอย่างไว้ให้กับฝ่ายเหนือเรียบร้อยแล้ว และปฏิภิกขัยของนักกิจกรรมฝ่ายซ้ายก็ได้รับความนิยมทั้งทางเหนือและใต้ด้วย การที่เกาหลีทั้งสองฟากฝั่งจะรวมกันเป็นหนึ่งภายใต้สันธงสังคมนิยมในภายภาคหน้าย่อมไม่เกินความเป็นจริง¹⁴ ในวันที่ 14 กันยายน 1947 ข้อเสนอแนะของทั้งสองชาติได้นำเข้าสู่สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติโดยสหรัฐฯ แนะนำให้มีการเลือกตั้งใหญ่ในเกาหลีและมีผู้แทนจากสหประชาชาติมาควบคุม ชาติสังคมนิยมตะวันออกงดออกเสียง จนมติเป็นเอกฉันท์ที่ 46-0 เสียง

และหน้าที่ใหม่ของฮอตต์ก็มาถึง นั่นคือการจัดตั้งรัฐบาลพลเรือนในฝั่งใต้ให้เร็วที่สุดเพื่อวางรากฐานรัฐบาลให้เกาหลีในฝั่งใต้สามารถดูแลตัวเองได้ ถ้าเขาทำสำเร็จ ภารกิจของสหรัฐฯ และทหารหนุ่มอเมริกันจะได้จบลงเสียที คณะผู้แทนสภาประชาธิปไตย (Representative Democratic Council) นำโดย รี ซึง มิน รวมสมาชิก 28 คนได้ประชุมที่อาคารรัฐสภาซึ่งใน 24 คนมาจากพรรคฝ่ายขวาได้ประกาศว่าสภาจะเป็นตัวกลางในการประสานงานรวมระหว่างรัฐบาลทหารสหรัฐฯ และพลเรือนเกาหลี เส้นทางสู่การสร้างรัฐบาลเกาหลีได้เริ่มขึ้นในปี 1948 แต่ระหว่างทางไปถึง มีหลายสิ่งหลายอย่างที่น่ากังวล คณะกรรมาธิการชั่วคราวแห่งสหประชาชาติในเกาหลี (United Nations Temporary Commission on Korea) มาถึงเกาหลีในวันที่ 12 มกราคม 1948 เพื่อตรวจสอบการเลือกตั้งในเกาหลี แต่ทางโซเวียตและเกาหลีเหนือยื่นกรานไม่ยอมรับการเข้ามาแทรกแซงของสหประชาชาติในคาบสมุทร จนในที่สุดคณะกรรมาธิการจากสหประชาชาติจะตรวจสอบการเลือกตั้งแค่ในฝั่งใต้เท่านั้น คณะกรรมาธิการซึ่งเป็นตัวแทน

14 Max Hastings, เรื่องเดียวกัน

จากชาติต่างๆ พบความไม่ชอบมาพากลในการเลือกตั้งของทางฝั่งใต้ในหลายด้าน เช่น พรรคที่มีหัวไปทางซ้ายหรือแม้แต่พรรคที่มีนโยบายขัดกับรัฐบาลทหารอเมริกันถูกบอยคอตจากการเลือกตั้ง แน่แน่นอนว่าไม่ใช่การเลือกตั้งตามหลักประชาธิปไตยที่พวกเขาคาดหวัง ตัวแทนจากออสเตรเลียและแคนาดาแสดงความกังวลในเรื่องนี้ แต่ตัวแทนชาติอื่นๆ ทั้งจากฝรั่งเศส ฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐจีน เอลซัลวาดอร์ และอินเดีย ต่างทำเป็นหลับหูหลับตาในเรื่องนี้ และตกลงกันว่า การเลือกตั้งสามารถดำเนินต่อไป

ในช่วงโค้งสุดท้ายก่อนวันเลือกตั้ง ตำรวจเกาหลีใต้ทำงานอย่างหนักในการกำจัดกลุ่มคนที่มิทำที่ขัดขวางหรือไม่เห็นด้วยต่อการจัดตั้งรัฐบาลพลเรือนที่ดูเหมือนถูกลือลือตัวไว้อยู่แล้ว ทหารอเมริกันเรียกกลุ่มตำรวจเหล่านี้ว่า “แก๊งสวะของรี” (Rhee’s goon squads)¹⁵ แต่ระยะเวลา 6 สัปดาห์ก่อนการเลือกตั้ง มีประชาชนเกาหลี นักกิจกรรมฝ่ายซ้ายและฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับการเลือกตั้งถูกสังหาร 589 คน และกว่า 1 หมื่นคนถูกจับกุม ในวันเลือกตั้ง 10 พฤษภาคม 1948 เป็นไปตามคาด กลุ่มสมาคมแห่งชาติ (National Association) ของรี ซึ่ง มัน ชนะการเลือกตั้งและได้ 55 ที่นั่งในสภา ตามมาด้วยพรรคประชาธิปไตยเกาหลี (Korea Democratic Party) ที่กอบโกยไป 29 ที่นั่ง และพรรคเล็กพรรคคนน้อยที่เหลือไม่เกินคนละ 20 ที่นั่ง ในการเลือกตั้งครั้งนี้ ฝ่ายเหนือก็ให้ความสนใจด้วยเหมือนกัน เพราะนักการเมืองและนักกิจกรรมฝ่ายซ้ายไม่ยอมรับผลการเลือกตั้งจนฝ่ายเหนือเสนอตัวมาเป็นตัวกลางในการตรวจสอบการเลือกตั้งให้ ซึ่งแน่นอนว่าถูกปฏิเสธ

คณะสมาคมแห่งชาติของรี ซึ่ง มัน ได้จัดตั้งคณะรัฐบาลระบบประธานาธิบดี (Presidential system) ตามมาด้วยการเลือกตั้งประธานาธิบดีในวันที่ 20 กรกฎาคม 1948 และอีกครั้งที่ รี ซึ่ง มัน ชนะคู่แข่งอย่างไม่เห็นฝุ่น จนเขาได้เป็นประธานาธิบดีคนแรกของสาธารณรัฐเกาหลีใน

15 Max Hastings, เรื่องเดียวกัน

วันที่ 24 กรกฎาคม 1948 จนในวันที่ 18 สิงหาคม 1948 รัฐบาลทหารของ
สหรัฐฯ ก็หมดอำนาจลงอย่างเป็นทางการ ความหวังในการรวมชาติเกาหลี
ทั้งสองเหมือนจะหลุดมือออกไป จนบัดนี้ เกาหลีทั้งสองพากันได้มีรัฐบาลที่มี
แนวคิดคนละซั้วเป็นของตัวเอง ด้านของเกาหลีใต้ในการปกครองของรี ซึ่ง มัน
คือยุคที่เข้าขั้นเผด็จการ ใครที่แสดงท่าทีเป็นปรปักษ์หรือมีความเกี่ยวข้องกับ
ฝ่ายซ้ายจะถูกกำจัด นอกจากนี้รี ซึ่ง มันมีกำลังตำรวจที่ขึ้นตรงกับตัวเอง ที่
ทำหน้าที่กวาดล้างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมสายสังคมนิยมภายในประเทศ
ในขณะเดียวกัน เกาหลีทางซีกเหนือ นับตั้งแต่สหภาพโซเวียตได้วาง
รากฐานและปูทางการบริหารให้กับประชาชนเกาหลีทางภาคเหนือ อะไรหลาย
อย่างก็เปลี่ยนไป ประชากรชาวเกาหลีที่อยู่เหนือเส้นขนานที่ 38 มีจำนวนน้อย
กว่าฝั่งใต้เป็นเท่าตัว (9 ล้าน ต่อ 21 ล้าน) และแหล่งชุมชนมักอยู่กันเป็นกลุ่ม
ก้อนเล็กก้อนน้อยเพราะภูมิประเทศที่มีเทือกเขาน้อยใหญ่สลับไปมา สำหรับ
ชาวบ้านตาสีตาสา อะไรคือคอมมิวนิสต์ หรืออะไรคือประชาธิปไตย มันคือ
สิ่งที่ยู่นอกเหนือความเข้าใจของพวกเขา ศัตรูอย่างเดียวที่พวกเขารู้จัก
คือพวกญี่ปุ่น และตอนนี้ทหารญี่ปุ่นถูกปลดอาวุธหมดแล้วโดยชาวรัสเซีย
ที่มาพร้อมกับชาวเกาหลีในเครื่องแบบแปลกตาพลางพูดอะไรสักอย่างที่ดู
เข้าใจยาก กองทัพโซเวียตถอนตัวออกจากเกาหลีเหนือก่อนสหรัฐฯ ซึ่งนั่น
สร้างความโล่งอกให้กับฝ่ายตะวันตกอย่างมาก แต่แน่นอนว่าชาวรัสเซีย
เหล่านี้ไม่ได้ไปเปล่า สถานทูตโซเวียตเป็นแหล่งรวบรวมเจ้าหน้าที่พิเศษ
ของโซเวียตที่ถูกคัดเลือกมาอย่างดี มีตัวแทนที่ปรึกษาในการวางโครงสร้าง
พื้นฐาน และเจ้าหน้าที่ด้านเทคนิคคอยให้ความช่วยเหลือเกาหลีเหนือเสมอ
โดยเฉพาะการฟื้นฟูอุตสาหกรรมในประเทศ เช่น เหมือง และโรงงานถ่านหิน
ประชาชนเกาหลีเหนือเฝ้าดูและมองชาวรัสเซียในฐานะผู้ปลดปล่อย ชาว
เกาหลีเหนือจำนวนมากส่งลูกหลานของตัวเองไปศึกษาต่อในโซเวียต ส่วน
พวกที่ไม่นิยมโซเวียตมักจะกลายเป็นกลุ่มคนขายขอบในท้ายที่สุด¹⁶

16 Michael Hickey, เรื่องเดียวกัน

ไม่ต้องแปลกใจเลยว่าทางโซเวียตก็มีสมุนคนโปรดที่เลี้ยงให้เป็นผู้กำหนดชะตาของเกาหลีเหนืออยู่แล้ว คิม อิล ซุง นั้นเอง ในเดือนพฤศจิกายน 1946 ทางมอสโกได้รับรายงานว่ากลุ่มของคิม อิล ซุงขณะการเลือกตั้งในเกาหลีเหนือด้วยคะแนนเสียงท่วมท้นถึง 97 เปอร์เซ็นต์ในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 1947 ได้มีการจัดตั้งสภาคณะกรรมการประชาชน (Convention of People's Committees) ที่กรุงเปียงยาง ก่อนที่จะกลายเป็นสภาประชาชนเกาหลีเหนือ (People's Assembly of North Korea) ซึ่งเป็นสภานิติบัญญัติของเกาหลีเหนือ จนกระทั่ง 9 กันยายน 1948 **สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี** (Democratic People's Republic of Korea) หรือเกาหลีเหนือแบบที่เรารู้จักได้เกิดขึ้นตั้งแต่ตอนนั้น โดยมีคิม อิล ซุงเป็นผู้นำในวันเดียวกัน

ในปลายปี 1948 สหประชาชาติมีมติเห็นชอบให้รัฐบาลเกาหลีใต้เป็นรัฐบาลเกาหลีแห่งเดียวที่ขอด้วยกฎหมาย ส่วนโซเวียตและชาติพันธมิตรยุโรปตะวันออกดำเนินนโยบายต่อต้านโดยการรองรับรัฐบาลเกาหลีเหนือให้เป็นรัฐบาลที่ชอบธรรม ในช่วงปีใหม่ 1949 วอชิงตันได้ประกาศว่าจะให้การสนับสนุนรัฐบาลฝั่งใต้ในการพยายามรวมชาติให้เป็นหนึ่งอีกครั้ง กองทัพโซเวียตออกจากเกาหลีเหนือแล้ว ผ่านการเร่งรัดของสหประชาชาติ ก่อนที่ทหารอเมริกันทุกนายจะออกจากคาบสมุทร ในเดือนมิถุนายน 1949 เหลือเพียงทหารอเมริกัน 482 นายในนามกลุ่มที่ปรึกษาทางการทหารแต่เกาหลี (Korean Military Advisory Group) หรือเรียกสั้นๆ ว่า KMAG ไว้คอยช่วยฝึกทหารและสร้างกองทัพให้กับรัฐบาลของรี ซึ่ง มัน เพราะตั้งแต่รี ซึ่งมันได้เข้ามาบริหารประเทศ การก่อกำเริบและต่อต้านจากฝ่ายซ้ายและนักกิจกรรมสายสังคมนิยมจากภาคเหนือก็หนักข้อขึ้นเรื่อยๆ สหรัฐฯ ไม่ได้วางใจในศักยภาพของรัฐบาลรีว่าจะยังคงความชอบธรรมและมีเสถียรภาพได้อีกนานแค่ไหน ถ้าเทียบกันแล้ว กองทัพเกาหลีใต้มีอายุน้อยกว่ากองทัพของเกาหลีเหนือถึง 9 เดือน และประสบการณ์ในการทำสงครามก็ไม่อาจ

เทียบเท่าทหารฝ่ายเหนือซึ่งเคยผ่านการรบกับกองทัพญี่ปุ่นมาหลายทศวรรษ
แม้หนทางที่เกาหลีทั้งสองจะรวมกันเป็นหนึ่งได้มาถึงทางตันแล้ว
ชาติมหาอำนาจปล่อยให้เกาหลีทั้งสองจัดการชะตาชีวิตของตนเอง แต่เป็น
ที่แน่ชัดในหน้าประวัติศาสตร์ว่า ความพยายามรวมชาติของทั้งสองเกาหลี
ไม่ได้ทำเองโดยลำพัง ต้นตอของสงครามเกาหลีหลังจากนี้มีหลากหลายที่มา
และคลุมเครือ วันเริ่มต้นของสงครามเกาหลีคือวันที่ 25 มิถุนายน 1950 แต่ดู
เหมือนนั้นไม่ใช่คำตอบที่แท้จริงของคำถามที่ว่า “มันควรเริ่มจากตรงไหน?”
เป็นที่น่าสนใจว่าเกาหลีไม่ได้อยู่ในสายตาของมหาอำนาจพันธมิตรในช่วง
เริ่มแรกหลังจากที่ฝ่ายอักษะมีแนวโน้มปราศัย ความสัมพันธ์ระหว่าง “โรส
เวลต์และสตาลิน” ในช่วงปลายสงครามเป็นไปอย่างสวยงาม พวกเขาทั้งสอง
เหมือนตัวเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีของสหรัฐฯ และโซเวียตก่อนที่โลกจะก้าว
เข้าสู่ยุคใหม่ “สงครามเย็น” มีแนวคิดและข้อมูลหลากหลายที่พยายามจะชี้ว่า
ใครกันที่อยู่เบื้องหลังของสงครามเกาหลี จนถึงทุกวันนี้ก็ยังไม่มียุทธฐานชั้น
ไหนที่จะมีน้ำหนักมากพอจนเป็นกระแสหลักเพื่อตอบได้ว่า อะไรกันที่ผลักดัน
ให้เกิด คิม อิล ซุง ตัดสินใจบุกเกาหลีใต้ นอกจากแนวคิดรวมชาติ และนำพา
สงครามเกาหลีให้กลายเป็นประเด็นร้อนในเวทีการเมืองระหว่างประเทศได้

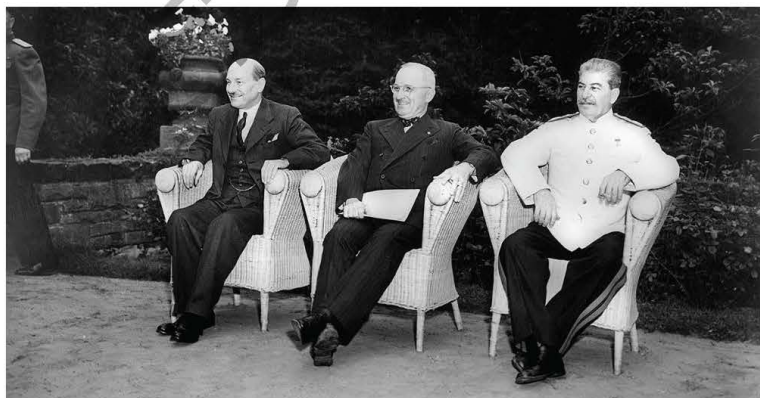
รัฐบุรุษผู้กุมชะตากรรมของเกาหลี (ซ้าย) แฟรงกลิน เดลาโน โรสเวลต์ และ (ขวา) โจเซฟ สตาลิน ทั้งสองมีความสัมพันธ์อันตึงเครียดกันทั้งในช่วงและหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ก่อนที่ทุกอย่างจะกลับตาลปัตรเมื่อโรสเวลต์เสียชีวิต

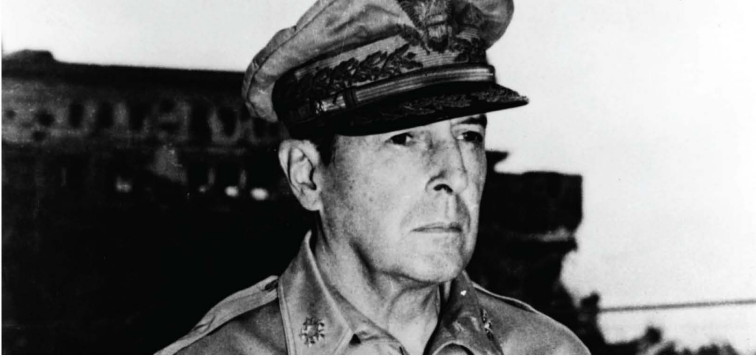
แฮร์รี เอส. ทรูแมน
ประธานาธิบดีสหรัฐฯ คนใหม่ต่อจากโรสเวลต์

วันวานอันซีนมีนผู้นำมหอำนาจพันธมิตรทั้ง 3 ในการประชุมที่ยัลตาช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 1945 (จากซ้ายไปขวา) วินสตัน เชอร์ชิล นายกรัฐมนตรีแห่งสหราชอาณาจักร, แฟรงกลิน เดลาโน โรสเวลต์ และโจเซฟ สตาลิน

ทุกสิ่งทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไปในช่วงเวลาอันสั้น เหลือเพียงแต่สตาลิน (จากทางซ้าย) นายเคลเมนต์ แอตต์ลี นายกรัฐมนตรีคนใหม่ของสหราชอาณาจักร และแฮร์รี เอส. ทรูแมนในการประชุมที่พอทสดัมช่วงเดือนกรกฎาคม 1945

ขุนศึกเผ่าในวัยร่วงโรย ดักลาส แมคอาเธอร์

ขุนพลฝ่ายอเมริกันผู้กล้าและปลดอาวุธทหารญี่ปุ่นในเกาหลีฝั่งใต้ (จากซ้ายไปขวา) พลตรี อาคิฮิโระ วินเซนต์ อาร์โนลด์ ผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ 7 และพลโทจอห์น ฮอดจ์ ผู้บัญชาการกองทัพน้อยที่ 24

นายพลอิวาน ซิสเทียคอฟ วีรบุรุษแห่งสหภาพโซเวียต และผู้บัญชาการกองทัพอที่ 25 แห่งกองทัพแดง

อวสาน : ประชาชนญี่ปุ่นถูก
อัญเชิญลงจากเสาในกรุงโซล
ก่อนจะถูกแทนที่โดยธงดาว
และริ้วของสหรัฐอเมริกา ในวันที่ 9
กันยายน 1945 นับเป็นการ
สิ้นสุดของการปกครองเกาหลี
โดยญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการ

วันเดียวกัน ในอาคารรัฐสภากรุงโซล คณะผู้แทนจากกองทัพบกสหรัฐฯ และรัฐบาลอาณานิคม ญี่ปุ่นประจำเกาหลีขณะทำพิธีเซ็นสัญญายอมจำนนอย่างเป็นทางการ

ทหารอเมริกันจากกองพลทหารราบที่ 7 ในเกาหลีฝั่งใต้ได้รับการต้อนรับจากพลเรือนเกาหลีที่รอคอยอิสรภาพ

ในอีกฟากฝั่ง : ทหารโซเวียตจากกองทัพที่ 25 กริธาทัพเข้าสู่เกาหลีฝั่งเหนือ โดยมีประชาชนออกมาต้อนรับอย่างอุ่นหนาฝาคั่ง ทหารรัสเซียและเอเชียกลางเหล่านี้ไม่ใช่ทหารวินัยเยี่ยมมากมาย ทำให้ช่วงแรกมักเกิดเรื่องน่าเศร้าระหว่างทหารกองทัพแดงและพลเรือนเกาหลีบ่อยครั้ง

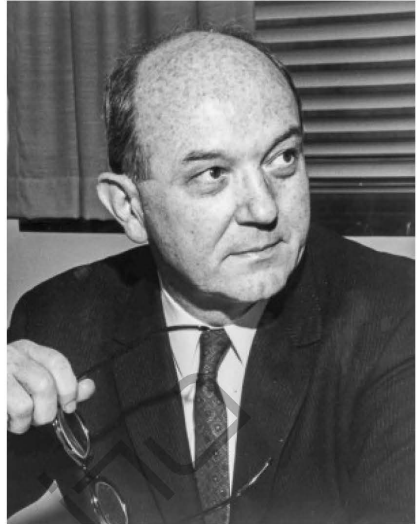

กะลาสีเรืออเมริกันกำลังอ่านข้อความที่ชาวเกาหลีเขียนเพื่อต้อนรับกองทัพผู้ปลดปล่อย

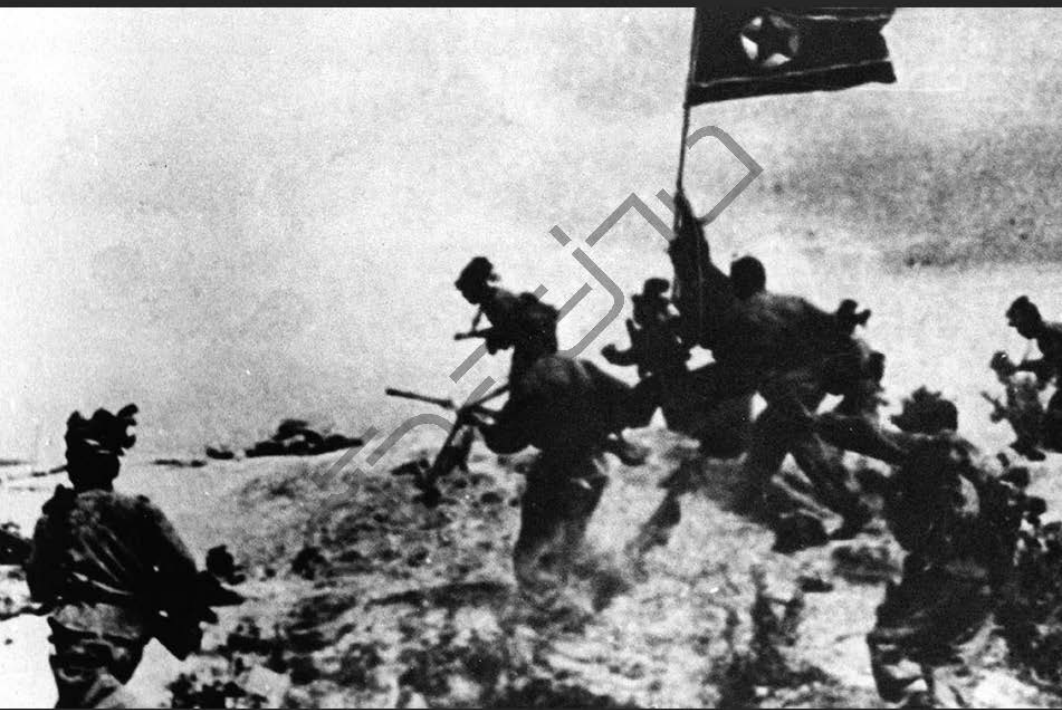

มันจบแล้วจริงๆ : กะลาสีเรืออเมริกันขณะแลกเปลี่ยนกับทหารญี่ปุ่นในเกาหลีฝั่งใต้ในวันที่ 8 กันยายน 1945 ความเกลียดชังและสงครามจบลงแล้ว แต่ในช่วงแรก ทหารญี่ปุ่นส่วนใหญ่ยังคงปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบและมีอาวุธอยู่ในมือ เพราะกองทัพอเมริกันมีคนไม่พอต่อการดูแลและรักษาความสงบในเกาหลีทั้งฝั่งใต้ นี่จึงเปรียบเสมือนการดูแลประชาชนชาวเกาหลีโดยตรง พวกเขาหวังถึงอิสรภาพ แต่ในความเป็นจริง ญี่ปุ่นผู้เป็นศัตรูคู่แค้นฝั่งกระดุกดำยังคงถือปืนและมีอำนาจอยู่ในมือเหมือนเดิม

ติน รัสกี ผู้กำหนดเส้นแบ่งเขต
การครอบครองเกาหลีระหว่างสหรัฐฯ
และสหภาพโซเวียต

ผู้กำหนดชะตากรรมของแผ่นดินเกาหลีที่แท้จริง (จากซ้ายไปขวา) คิม ซอง จู หรือที่รู้จักกัน
อย่างแพร่หลายในภายหลังว่า คิม อิล ซุง และรี ซึง มั่น ในขณะที่ทั้งคู่อยู่ในวัยหนุ่ม

2

• ไม่ใช่พี่น้องแบบที่เรารู้จัก •

СДАВАЮ

ในช่วงจุดเดือดสุดก่อนวันเสียงปืนแตกปี 1949 เกาหลีเหนือได้ทำสงครามประสาธและสงครามโฆษณาชวนเชื่อใส่กันตลอดเวลา โดยเฉพาะเขตเส้นขนานที่ 38 การปะทะระหว่างหน่วยลาดตระเวนทั้งสองฝั่งเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะฝั่งใต้ การเพิ่มจำนวนของกองโจรคอมมิวนิสต์และการทำสงครามโฆษณาชวนเชื่อมีจำนวนพุ่งทวีคูณ โดยเดือนเมษายน 1949 รัฐบาลเกาหลีเหนือได้เชิญให้ผู้ต่อต้านรัฐบาลรี ซึ่ง มั่นในฝั่งใต้ เข้าร่วมประชุมที่กรุงเปียงยางในนามของ “การประชุมกลุ่มพันธมิตร” เพื่อต่อต้านรัฐบาลฝั่งใต้ที่ทางเกาหลีเหนือมองว่าเป็นรัฐบาลทรราชขายชาติ มีผู้แทนเข้าร่วมประชุมถึง 545 คน ในจำนวนนี้มี 240 คนที่มาจากฝั่งใต้ รี ซึ่ง มั่นที่รับทราบเรื่องนี้ประณามชาวเกาหลีใต้ที่ไปร่วมประชุมว่าเป็น “โจรคอมมิวนิสต์” และในช่วงเวลาเดียวกัน “กลุ่มแนวร่วมพิตุภูมิ” (Fatherland Front) ซึ่งเป็นกลุ่มองค์กรที่จัดตั้งในปี 1946 ของเกาหลีเหนือเพื่อวัตถุประสงค์รวมชาติเกาหลีให้เป็นหนึ่งได้ชักชวนผู้ถูกกดขี่ในฝั่งใต้ให้เข้าร่วมกับฝ่ายเหนือและก่อกบฏในภาคใต้ผ่านลำโพงกระจายเสียงตามแนวชายแดน รวมถึงแทรกซึมเข้ามาในฝั่งใต้มากขึ้นเรื่อยๆ จนชายแดนของทั้งสองฝั่งอยู่ในภาวะตึงเครียดพร้อมเกิดการสู้รบตลอดเวลา

ไม่ใช่แค่ฝ่ายเหนือเท่านั้นที่มีท่าทีเป็นปรปักษ์ กองทัพเกาหลีใต้ก็ทำการโต้ตอบฝ่ายเหนือโดยใช้กำลังเช่นกัน โดยเฉพาะเมื่อเดือนพฤษภาคม 1949 กองทหารเกาหลีใต้ได้ข้ามเส้นขนานที่ 38 ลึกเข้าไปในเขตเกาหลีเหนือ

ประมาณ 4 กิโลเมตรและทำการโจมตีหมู่บ้านชาวเกาหลีเหนือที่อยู่ใกล้ที่สุด ก่อนที่จะถอนกำลังออกไป เห็นได้ชัดแล้วว่าทั้งสองชาติทำการยั่วยุและรู้จักใช้อิทธิปไตยของกันและกัน ดูเหมือนว่าการรวมชาติอย่างสันติวิธีคงไม่ใช่คำตอบอีกต่อไปแล้วในจังหวัดนี้ ตั้งแต่ปี 1948 รัฐบาลฝ่ายใต้เผชิญหน้ากับการก่อกำเริบและกองกำลังใต้ดินของพรรคฝ่ายซ้ายที่ได้รับการยืนยันว่าเกาหลีเหนือให้การสนับสนุนในหลายจังหวัด ทำให้รี ซึ่ง มันประกาศให้พรรคการเมืองฝ่ายซ้ายทั้งหมดเป็นพรรคผิดกฎหมายในเดือนพฤศจิกายน 1948 แต่่นั้นก็ไม่ได้ทำให้จำนวนของผู้ก่อกำเริบลดจำนวนลงแต่อย่างใด จนถึงกลางปี 1949 รี ซึ่ง มันต้องจัดการกับกลุ่มกบฏอย่างน้อย 5 กลุ่มใน 8 จังหวัดทางภาคใต้ ซึ่งเหตุการณ์ที่โด่งดังที่สุดคงหนีไม่พ้น เหตุการณ์เกาะเชจู 3 เมษายน (Jeju April 3 incident) ในระหว่างวันที่ 3 เมษายน 1948 ถึงเดือนพฤษภาคม 1949 ได้มีการลุกฮือของกลุ่มสมาชิกพรรคแรงงานเกาหลีใต้ (Workers' Party of South Korea) หนึ่งในสาขาย่อยของพรรคคอมมิวนิสต์ที่เกาะเชจู (Jeju) จนมีผู้เสียชีวิตประมาณ 3 หมื่นคน โดยรวมแล้วมีประชาชนที่ถูกจับข้อหากระทำการอันเป็นคอมมิวนิสต์เกือบ 9 หมื่นคนในสมัยที่รี ซึ่ง มันครองอำนาจก่อนเกิดสงคราม ซึ่งผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์มีทั้งจริงและเท็จ

รัฐบาลของรี ซึ่ง มันก้าวเข้าสู่การเป็นเผด็จการเต็มตัวเมื่อเขาออกกฎหมายความมั่นคงหลายฉบับที่เอื้อให้หน่วยงานความมั่นคงของเขาสามารถตัดสินคดี กักขัง จนถึงขั้นประหารผู้ที่ถูกสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับฝ่ายคอมมิวนิสต์โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการทางตุลาการ และทางฝั่งนายทหารของกองทัพเกาหลีใต้ก็สนับสนุนให้รี ซึ่ง มันนำกองทัพบุกขึ้นเหนือเพื่อรวมชาติตามที่หวัง แต่ในขณะที่เดียวกัน ทางรัฐบาลฝ่ายใต้ก็รู้แล้วว่าบัดนี้กองทัพเกาหลีเหนือได้ติดอาวุธเป็นรถถังแบบ T-34-85 ที่โด่งดังของโซเวียตแล้วพร้อมทั้งปืนใหญ่ขนาดหนักและเครื่องบินรบ เห็นได้ชัดว่าอาวุธเหล่านี้ไม่ได้มีไว้เพื่อป้องกันตัว ในขณะที่ฝั่งใต้ พวกเขาไม่มีอะไรเลย สหรัฐฯ กล่าวว่า

กองทัพฝ่ายใต้จะรุกรานเกาหลีเหนือพอๆ กันกับที่เกาหลีเหนือจะบุกฝั่งใต้เสียด้วยซ้ำ เพราะฉะนั้นการร้องขออาวุธหนักอย่างรถถัง ปืนใหญ่ หรือเครื่องบินรบของรี ซึ่ง มันจึงถูกสหรัฐฯ ปิดตกไป

ในมุมมองจากอวกาศซึ่งต้น เกาหลีคือจุดที่มีความน่าสนใจเพียงน้อยนิด โดยเฉพาะเมื่อกองทัพโซเวียตถอนทหารออกไปในปี 1948 ไม่มีเหตุผลให้ทหารอเมริกันอยู่ในเกาหลีต่อไป เหตุนี้ที่ทหารอเมริกัน 4 หมื่นนายจึงถอนกำลังออกจากเกาหลีได้ในเดือนมิถุนายน 1948 เหลือเพียงคณะที่ปรึกษาจำนวนหยิบมือไว้ฝึกทหารเกาหลีใต้ ฝ่ายบริหารของสหรัฐฯ ในช่วงแรกมีความกังวลเพียงน้อยนิดเกี่ยวกับการโจมตีของกองทัพเกาหลีเหนือ พวกเขาเชื่อว่าทหารอเมริกันเพียงหยิบมือพร้อมกับทหารเกาหลีใต้ที่ได้รับการฝึกตามมาตรฐานกองทัพอเมริกันก็เพียงพอในการยับยั้งการรุกรานของฝ่ายเหนือ ในตอนนั้นมีเพียงรองรัฐมนตรีกระทรวงกองทัพบก นายวิลเลียม เฮนรี เดรเปอร์ จูเนียร์ (William Henry Draper Jr.) ผู้ที่มีตำแหน่งสูงพอจะเห็นอันตรายในข้อนี้ เขาเกรงว่าหากทหารอเมริกันจำนวนแค่เพียงหยิบมือถูกกวาดล้างในเกาหลีหรือถูกบีบให้อพยพออกจากประเทศ นั่นจะทำให้เกียรติภูมิของสหรัฐฯ พังทลาย¹⁷ เหมือนที่เกิดขึ้นใน **กอร์เรียดอร์** (Corregidor) เมื่อปี 1942

ภายใน 5 ปีหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จบลง สภาพของโลกก็เข้าสู่ยุคแห่งความตึงเครียดครั้งใหม่ การแพร่ขยายของคอมมิวนิสต์เกิดขึ้นทั่วทุกมุมโลก บัดนี้ยุโรปตะวันออกอยู่ในกำมือของมอสโคว์แล้ว และกองทัพคอมมิวนิสต์ของเขมากำลังเป็นผู้มีชัยในสงครามกลางเมืองจีนที่ยืดยาว โลกแบ่งขั้วกันอย่างชัดเจน และโลกตะวันตกก็รู้ว่าในไม่ช้า การแพร่ขยายของลัทธิคอมมิวนิสต์จะเกิดขึ้นใหม่อีกที่ ขึ้นอยู่กับว่าที่ไหน ในเดือนมิถุนายน 1950 เป้าหมายของการแพร่ขยายอิทธิพลของคอมมิวนิสต์กลับมาพุ่งที่คาบสมุทรเกาหลี สถานที่นี้กลายเป็นที่ตั้งเครียดไม่แพ้แค่ในระดับของสองชาติอีกต่อไป

17 Bill Sloan, เรื่องเดียวกัน

แต่เป็นทั้งสองฝ่าย เวลากำลังนับถอยหลัง การปะทะจะต้องเกิดขึ้นสักวัน
ขึ้นอยู่กับว่าใครจะเป็นฝ่ายเปิดก่อน...

ทำเนียบกำลังรบฝ่ายใต้

นายพลจัตวาวิลเลียม โรเบิร์ต (William Robert) เคยให้สัมภาษณ์
กับนิตยสารไทม์ (Time) เกี่ยวกับศักยภาพของกองทัพเกาหลีใต้หากต้อง
เผชิญหน้ากับฝ่ายคอมมิวนิสต์ นายพลโรเบิร์ตตอบอย่างมั่นใจว่า
“กองทัพเกาหลีใต้เป็นโคตรสุดยอดกองทัพที่อยู่นอกสหรัฐฯ”¹⁸ นายพล
โรเบิร์ตดูอยู่แก่ใจว่าฝ่ายเหนือมีรถถัง T-34-85 จากโซเวียตอยู่ในคลังแสง
และกองทัพเกาหลีใต้ก็ไม่มีรถถังแม้แต่คันเดียว แต่เขามั่นใจว่าเกาหลีทาง
ฝั่งใต้ที่มีแต่ทุ่งนากับหล่มโคลนและถนนเส้นหลักไม่กี่สายจะไม่ใช้สนามรบ
ของรถถังที่มีน้ำหนักมากอย่างแน่นอน พูดถึงโคตรสุดยอดกองทัพของ
โรเบิร์ต กองทัพสาธารณรัฐเกาหลี (Republic of Korea Armed Forces)
หรือที่ฝ่ายอเมริกันเรียกว่า “โร๊ค” (ROK) ในปี 1949 มีทหารประมาณ
1.14 แสนนาย ซึ่งประกอบไปด้วยกองกำลังทางบก 6.5 หมื่นนาย
หน่วยยามชายฝั่ง 4,000 นาย และกองกำลังตำรวจ 4.5 หมื่นนาย ซึ่งส่วน
มากติดอาวุธรุ่นเก่าของกองทัพญี่ปุ่นซึ่งได้มาจากทหารอเมริกันช่วงจบ
สงครามโลกครั้งที่ 2 ก่อนที่สหรัฐฯ จะส่งอาวุธปืนเล็กและยุทโธปกรณ์ เช่น
ปืนเล็กยาว เครื่องยิงลูกระเบิดให้เพียงพอต่อทหาร 5 หมื่นนาย ซึ่งยังไม่ถึง
ครึ่งของทั้งกองทัพเสียด้วยซ้ำ พวกเขาไม่มีรถถัง ปืนใหญ่ขนาดหนัก หรือ
เครื่องบินรบแม้แต่ลำเดียว¹⁹

18 Bill Sloan, เรื่องเดียวกัน

19 Roy E. Appleman, South To The Naktong, North To The Yalu (Department of the Army, 1975)

แม้ทหารอเมริกันส่วนใหญ่จะออกจากเกาหลีไปแล้ว แต่เหล่า K MAG 482 นายของนายพลโรเบิร์ตตั้งอยู่ในกองทัพเกาหลีใต้ หน้าที่ของพวกเขา คือการฝึกทหาร และเป็นທີ່ปรึกษาให้กับผู้บัญชาการกองพลชาวเกาหลีใต้ ทหารอเมริกันเหล่านี้ขึ้นตรงกับนายจอห์น มุชโซ (John Muccio) เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำเกาหลีใต้ แต่ในความเป็นจริง K MAG ขึ้นตรงกับมุชโซแค้ในนามเท่านั้น มุชโซดำเนินการแต่งงานด้านการเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างเกาหลีใต้และสหรัฐฯ แต่ในสนาม หน่วย K MAG ยังคงขึ้นตรงและรับคำสั่งจากแมคอาเธอร์กับกองกำลังสหรัฐฯ ที่อยู่ในญี่ปุ่น พอถึงช่วงเดือนมิถุนายน 1950 กองทัพเกาหลีใต้มีกำลังพลทางบก 94,808 นาย หน่วยยามชายฝั่ง 6,145 นาย กองทัพอากาศ 1,865 นาย และกองกำลัง ตำรวจ 48,273 นาย ซึ่งในกองทัพบก มีทหารเกาหลีใต้ที่สังกัดหน่วยรบจริงๆ ประมาณ 6.5 หมื่นนาย ส่วนที่เหลือคือหน่วยสนับสนุนอื่นๆ

ในทำเนียบกำลังรบของเกาหลีใต้ช่วงโค้งสุดท้ายในปี 1950 กองทัพบกเกาหลีใต้ประกอบไปด้วย 7 กองพลทหารราบ และ 1 กองพลยานยนต์ ซึ่งประกอบไปด้วยกองพลทหารราบที่ 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 และกองพลทหารราบยานยนต์นครหลวง (Capital Mechanized Infantry Division) โดยในจำนวนนี้มีเพียง 5 กองพลเท่านั้นที่มีกำลังพลเต็มจำนวน คือประกอบไปด้วย 3 กรมทหารราบ หรือประมาณเฉียดหมื่นนาย ซึ่งมีแค่กองพลที่ 1, 2, 6, 7 และกองพลนครหลวง ส่วนที่เหลือ กองพลทหารราบที่ 3 และ 8 มีกำลังพลเพียง 2 กรมทหารราบ ส่วนกองพลทหารราบที่ 5 มี 2 กรมทหารราบ และอีก 1 กองพันทหารราบ ทหารเกาหลีใต้ที่ประจำตำแหน่งบริเวณเส้นขนานที่ 38 ส่วนมากติดอาวุธเพียงปืนเล็กยาวแบบ M 1 กาแรนด์ (Garand) รุ่นมาตรฐานตามแบบกองทัพอเมริกัน เครื่องยิงลูกระเบิดวิถีโค้งหรือปืนครก (Mortar) ของพวกเขาใหญ่สุดเพียงแค่ 81 มม. อาวุธที่พอใช้ต่อกรกับรถถังมีเพียงเครื่องยิงจรวดต่อต้านรถถังแบบบาซูก้า (Bazooka) ขนาด 57 มม. รุ่นตกยุคจากสงครามโลกครั้งที่ 2 และปืนใหญ่วิถีโค้ง (Howitzer)

แบบ M3 ขนาด 105 มม. ที่มีระยะยิงไกลสุดประมาณ 7.5 กิโลเมตร และ
แน่นอน พวกเขายังไม่มีรถถังหรือเครื่องบินรบเลยแม้แต่ลำเดียว

อาวุธหนักของกองทัพเกาหลีใต้ทั้งกองทัพมีเพียงรถเกราะ 27 คัน ปืน
ครกและปืนใหญ่ทุกประเภท 700 กระบอก และปืนบาซูก้ารุ่นเก่าประมาณ
1,900 กระบอก กองทัพอากาศเกาหลีใต้อยู่ในสถานะน่าอนาถ พวกเขาไม่มี
เครื่องบินรบแม้แต่ลำเดียว เครื่องบินในคลังแสงมีเพียงเครื่องบินฝึกแบบ
AT-6 12 ลำ ส่วนหน่วย KMAC มีเครื่องบินขับไล่รุ่น F-51D ประมาณ 10
ลำเตรียมส่งมอบให้ทัพฟ้าเกาหลีใต้ แต่พวกเขาไม่มีนักบินที่ได้รับการฝึกมาก
พอจะมาขับเครื่องบินเหล่านี้ โดยรวมแล้ว ทหารอากาศกองทัพเกาหลีใต้มี
แต่กองกำลังภาคพื้นดินที่ทำหน้าที่เฝ้าสนามบินเท่านั้น นอกจากนี้กระสุน
ปืนใหญ่กว่า 15 เปอร์เซ็นต์ของกองทัพเกาหลีใต้อัน และมียานยนต์เพียง
65 เปอร์เซ็นต์เท่านั้นที่ใช้การได้²⁰

ทำเนียบกำลังรบฝ่ายเหนือ

ทางด้านฝ่ายเหนือ ช่วงเดือนมิถุนายน 1950 กองทัพประชาชน
เกาหลี (Korean People's Army) ประกอบไปด้วยทหารประมาณ 1.3 แสน
นาย ซึ่งในจำนวนนี้มี 7.7 หมื่นนายที่ทำหน้าที่เป็นหัวทอกทะเลวงพันแนวตั้ง
รับฝ่ายใต้ กองทัพเกาหลีเหนือมีทหารราบ 10 กองพล และกรมทหารราบ
อิสระอีก 1 กรม นั่นคือกรมทหารราบอิสระที่ 766 (766th Independent
Infantry Regiment) หน่วยรบระดับหัวกะทิที่รวบรวมทหารเดนตายไว้ทำ
ภารกิจรบนอกแบบโดยเฉพาะ ในกองพลทหารราบของเกาหลีเหนือส่วน
มากมีกำลังพลเต็มอัตราศึก คือ 1.1 หมื่นนายต่อกองพล ซึ่งประกอบไปด้วย
3 กรมทหารราบ แต่ละกรมประกอบไปด้วยกองพันทหารราบ 3 กองพัน
โดยแต่ละกองพลมีกรมปืนใหญ่และกองพันปืนใหญ่อัตตาจรเป็นของตัวเอง
รวมถึงหน่วยสนับสนุนด้านอื่นๆ ทั้งหน่วยแพทย์สนาม หน่วยสื่อสาร ปืนต่อ

20 Roy E. Appleman, เรื่องเดียวกัน

ด้านรถถัง และยานยนต์ นอกจากนี้ในแต่ละกองพลยังมีนายทหารโซเวียตประมาณ 15 นายคอยให้คำปรึกษาและฝึกกำลังพลอีกด้วย²¹ แต่สิ่งสำคัญที่ทำให้สงครามครั้งนี้เปลี่ยนไป นั่นคือการมีตัวตนของรถถัง T-34-85 ในกองทัพเกาหลีเหนือ

มีรถถัง T-34-85 ในกองทัพเกาหลีเหนือประมาณ 150 คัน โดยในจำนวนนี้มี 120 คันสังกัดอยู่ในกองพลน้อยยานเกราะที่ 105 (105th Armored Brigade) พร้อมทหารราบประมาณ 6 พันนาย ซึ่งประกอบไปด้วยกรมรถถัง 3 กรม แต่ละกรมประกอบไปด้วยรถถัง T-34-85 จำนวน 40 คัน นอกจากนี้กองทัพเกาหลีเหนือยังมีปืนใหญ่วิถีโค้งวิถีไกลซึ่งเป็นรุ่นดัดแปลงจากกองทัพแดงของโซเวียต โดยในกองพลทหารราบเกาหลีเหนือจะมีปืนใหญ่วิถีโค้งขนาด 122 มม. จำนวน 12 กระบอก ปืนใหญ่สนามขนาด 76 มม. 24 กระบอก รถปืนใหญ่อัตโนมัติแบบ SU-76 ของโซเวียตอีก 12 คัน ปืนต่อต้านรถถังขนาด 45 มม. 12 กระบอก และปืนไรเฟิลต่อต้านรถถังขนาด 14.5 มม. อีก 36 กระบอก และที่สำคัญที่สุดคือ ทหารของพวกเขาทหารเกาหลีเหนือจำนวนมากเป็นทหารผ่านศึกมากประสบการณ์ และได้รับการฝึกใช้อาวุธรุ่นใหม่ของกองทัพโซเวียตมาอย่างดี ในช่วงต้นของสงครามเกาหลี กองทัพเกาหลีใต้และกองทัพอเมริกันยึดอาวุธสัญญาติโซเวียตจากกองทัพเกาหลีเหนือได้มาเป็นจำนวนมาก และอาวุธเหล่านั้นมีเครื่องหมายระบุปีที่ผลิตอยู่ในช่วงปี 1949-1950 ซึ่งผิดกับที่โซเวียตเคยอ้างว่าอาวุธที่กองทัพเกาหลีเหนือใช้คือของตกค้างที่กองทัพแดงทิ้งหลังถอนทหาร²²

ทางด้านกองกำลังทางอากาศ แม้กองทัพอากาศเกาหลีเหนือจะไม่ใช้กองทัพอากาศที่ทันสมัยหรือน่าเกรงขาม แต่เมื่อเทียบกับเกาหลีใต้ที่ไม่มีอะไรเลย ทักษะโจมตีจึงกลายเป็นผู้ครองน่านฟ้าเบ็ดเสร็จในช่วงวันแรกๆ

21 Tom Gormley, *A Korean War Odyssey: Bringing Home Uncle Donnie - MIA in Korea Since 1950* (Trafford Publishing, 2020)

22 Roy E. Appleman, เรื่องเดียวกัน

ของสงคราม อากาศยานของพวกเขาส่วนมากเป็นเครื่องบินขับไล่แบบยัค (Yak) ซึ่งเป็นรุ่นตกยุคไปแล้ว บวกกับเครื่องบินทิ้งระเบิดขนาดเบา ซึ่งก็มาจากยุคสงครามโลกครั้งที่ 2 เช่นกัน โดยรวมแล้ว ทักษะทางทลีนี้อมีอากาศยานประมาณ 180 ลำ

จากจำนวนที่แสดงข้างต้น เห็นได้ชัดว่าการวางวัตถุประสงค์ของกองทัพนึ่งสองชาตินั้นต่างกันโดยสิ้นเชิง ฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้มีเป้าหมายร่วมกัน นั่นคือการรวมชาติให้เป็นหนึ่งอีกครั้ง แต่ไม่ใช่การรวมชาติด้วยความสมัครสมานแบบที่พวกเขาเคยพยายามทำเมื่อสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ใหม่ๆ สำหรับทหารเกาหลีใต้และทหารอเมริกันในเกาหลี และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ทหารเกาหลีเหนือ” พวกเขาารู้้อยู่แก็ใจแล้วว่าอย่างไรการเผชิญหน้าอย่างเต็มรูปแบบของทั้งสองชาติต้องเกิดขึ้นสักวัน โลกนี้จะมีเพียงแก็เกาหลีเดียวเท่านั้น แต่คำถามคือ เมื่อไหร่? สำหรับทหารในเขตใต้ พวกเขาไม่มีทางรู้เลย

การรุกรานอันชอบธรรม

ตอนนี้ เดือนมิถุนายน 1950 แนวป้องกันของกรมทหารราบที่ 17 (17th Infantry Regiment) แห่งกองทัพบกเกาหลีใต้ อยู่ในสภาพเตรียมรับพายุโหมกระหน่ำแบบที่ไม่เคยเป็นมาก่อน พวกเขาารู้้อยู่แก็ใจว่าการโจมตีอย่างฉับพลันต้องเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ความคาดหวังทั้งหมดตกไปอยู่กับกองทัพเกาหลีใต้ที่ขาดแคลนและไร้ยุทธปัจจัยในการรบ ศัตรูที่ไม่ทราบขนาดและจำนวนอยู่ในศูนย์เล็งของพวกเขาแล้ว เพียงแก็ เมื่อไหร่กัน และใคร จะลั่นกระสุนนัดแรกที่ตั้งไปทั่วโลก? นับตั้งแต่พันเอกแพ็ค อิน ยัพ (Paik In-yup) หรือที่ทหารทุกคนเรียกว่าผู้การโย ส่งสัญญาณเตือนภัยบนพื้นที่รับผิดชอบของกรมทหารราบที่ 17 ในคาบสมุทรองจิน (Ongjin) ทางสุดตะวันตกของประเทศตั้งแต่วันที่ 20 มิถุนายน กำลังพลกว่า 2,500 นายอยู่ในสภาพพร้อมสู้ศึกในสภาพที่ทำได้

“อย่าขอบคุณผมเลย เพราะพวกคุณต่างหาก
ที่ทำให้ชีวิตผมรู้สึกมีค่าขึ้นมาบ้าง
พวกคุณทำให้ความอุตสาหะของผมไม่สูญเปล่า”

“พวกมันอาจจะยิงหลังเรายามเราเผลอก็ได้ คนดีไม่เคยชนะสงครามหรอก”

“พวกคุณมาที่นี่กันทำไม? คุณมาที่นี่เพื่อสู้! ไ้บ้าเอ๊ย!
คุณต้องสู้ ไม่งั้นคุณไม่รอดออกไปจากที่นี่แน่ มันก็ง่ายแค่นี้แหละ”

“บอกเดซีด้วยว่ากูรักเธอมากแค่ไหน”

“ไม่ต้องห่วงนะ เราจะกลับมาหาเมือง”

38°

38°

71 ปีมาแล้วที่สงครามเกาหลียุติลงทางพฤตินัย
แต่สงครามเกาหลีให้อะไรกับโลกใบนี้บ้าง?
นับล้านชีวิตสูญสิ้น แต่ความทรงจำจะไม่ราพณาสูร
สงครามเกาหลีกลายเป็นหนึ่งในสัญลักษณ์อมตะของสงครามเย็น
แต่เสียงของผู้ที่ใช้ชีวิตร่วมกับมันก็มีความหมาย
และคุณค่าไม่แพ้ตัวสงครามเกาหลีเอง
และเสียงของพวกเขาจะกึกก้องอยู่ในหน้าประวัติศาสตร์ตราบชัณิรันดร์

GYPZY

ISBN 978-616-301-761-1

9 786163 017611

ราคา 590 บาท

cover : rabbithood studio